

DRAMA

DOKUMENT IDENTIFIKACIJE INVESTICIJSKEGA PROJEKTA

Celovita prenova SNG Drama Ljubljana

Avgust 2022

Naziv investicijskega projekta:

Celovita prenova SNG Drama Ljubljana

Financer investicijskega projekta:

Ministrstvo za kulturo, Maistrova 10, 1000 Ljubljana
ministrica dr. Asta Vrečko

Investitor in upravljalec investicijskega projekta:

SNG Drama Ljubljana, Erjavčeva cesta 1, 1000 Ljubljana
ravnateljica Vesna Jurca Tadel

Izdelovalec investicijske dokumentacije:

SITUAR d.o.o., Selo pri Robu 12, 1314 Rob
direktorica mag. Mateja Perušek

SITUAR d.o.o.
Perušek

Datum izdelave dokumenta:

Avgust 2022

KAZALO VSEBINE

UVODNO POJASNILO	7
1 OPREDELITEV INVESTITORJA, UPRAVLJALCA, IZDELOVALCA INVESTICIJSKE DOKUMENTACIJE TER DOLOČITEV STROKOVNIH DELAVCEV IN SLUŽB ODGOVORNIH ZA NADZOR NAD IZDELAVO INVESTICIJSKE DOKUMENTACIJE	9
2 ANALIZA SEDANJEGA STANJA Z OPISOM RAZLOGOV ZA INVESTICIJSKO NAMERO	10
2.1 Predstavitev SNG Drama Ljubljana	10
2.2 Analiza sedanjega stanja z opisom razlogov za investicijsko namero	12
2.2.1 SNG Drama Ljubljana	12
2.2.2 Prostor v Nemški hiši (Gradišče 6-8)	15
2.2.2.1 Pomanjkljivosti obstoječega objekta SNG Drama Ljubljana in Nemške hiše	16
2.2.2.2 Gradbeno-tehnično stanje objektov SNG Drama Ljubljana in Nemška hiša	17
2.2.3 Skladišče Šentvid	20
2.2.4 Gledališki atelje	21
2.3 Razlogi za investicijo	24
3 OPREDELITEV RAZVOJNIH MOŽNOSTI IN CILJEV INVESTICIJE TER PREVERITEV USKLAJENOSTI Z RAZVOJNIMI STRATEGIJAMI IN POLITIKAMI	26
3.1 Opredelitev razvojnih možnosti in ciljev investicije	26
3.2 Usklajenost investicije z razvojnimi strategijami in politikami	27
3.2.1 Novi Evropski Bauhaus	27
3.2.2 Strategija razvoja Slovenije 2030	28
3.2.3 Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2022 - 2029	29
3.2.4 Strategija kulturne dediščine 2020 - 2023	30
3.2.5 Strategija srednjeročnega razvoja SNG Drama Ljubljana	31
3.2.6 Strategija prostorskega razvoja Slovenije	32
4 OPIS VARIANT "Z" INVESTICIJO PREDSTAVLJENIH V PRIMERJAVI Z ALTERNATIVO "BREZ" INVESTICIJE IN/ALI MINIMALNO VARIANTO	33
4.1 Varianta "brez" investicije	33
4.2 Varianta "z" investicijo	33
4.2.1 Prenova SNG Drama Ljubljana	34
4.2.1.1 Funkcioniranje in organizacija celote	35
4.2.2 Nemška hiša	48
4.2.3 Objekt logistike in depojev scenskih elementov na lokaciji obstoječega skladišča v Šentvidu, Ob zdravstvenem domu 4, Ljubljana	52
4.3 Izbor optimalne variante	57
5 OPREDELITEV VRSTE INVESTICIJE, OCENA INVESTICIJSKIH STROŠKOV PO STALNIH IN TEKOČIH CENAH IN NAVEDBA OSNOV ZA OCENO VREDNOSTI	58

DOKUMENT IDENTIFIKACIJE INVESTICIJSKEGA PROJEKTA

Celovita prenova SNG Drama Ljubljana

5.1	Opredelitev vrste investicije	58
5.2	Določitev vrednosti investicije po stalnih in tekočih cenah	59
5.2.1	Predračunska vrednost investicije po stalnih cenah	59
5.2.2	Predračunska vrednost investicije po tekočih cenah	60
5.3	Osnova za določitev vrednosti investicije	61
6	OPREDELITEV TEMELJNIH PRVIN, KI DOLOČAJO INVESTICIJO, SKUPAJ Z INFORMACIJO O PRIČAKOVANI STOPNJI IZRABE ZMOGLJIVOSTI OZIROMA EKONOMSKI UPRAVIČENOSTI PROJEKTA.....	62
6.1	Strokovne podlage za pripravo DIIP	62
6.2	Opis lokacije.....	62
6.3	Okvirni obseg in specifikacija investicijskih stroškov s časovnim načrtom izvedbe investicijskega projekta	65
6.3.1	Časovni načrt izvedbe investicijskega projekta	65
6.3.2	Specifikacija investicijskih stroškov in dinamika financiranja po stalnih - tekočih cenah	66
6.4	Varstvo okolja.....	67
6.5	Kadrovsko organizacijska shema.....	68
6.5.1	Kadrovsko organizacijska shema izvedbe projekta	68
6.5.2	Kadrovska organizacijska shema upravljanja	68
6.6	Predvideni viri in dinamika financiranja	69
6.7	Pričakovana stopnja izrabe zmogljivosti oziroma ekonomska upravičenost projekta	71
7	UGOTOVITEV SMISELNOSTI IN MOŽNOSTI NADALJNJE PRIPRAVE INVESTICIJSKE, PROJEKTNE IN DRUGE DOKUMENTACIJE	72

KAZALO TABEL

Tabela 1: Financer.....	9
Tabela 2: Investitor in upravljalec.....	9
Tabela 3: Izdelovalec investicijske dokumentacije.....	9
Tabela 4: Odgovorna oseba za nadzor nad izdelavo investicijske dokumentacije.....	9
Tabela 5: Obstoječe površine prostorov Gledališkega ateljeja.....	22
Tabela 6: Primerjava kvadratur, sedišč in vadbenega prostora pred in po investiciji.....	57
Tabela 7: Vrsta investicije.....	58
Tabela 8: Predračunska vrednost investicije po stalnih cenah.....	59
Tabela 9: Predračunska vrednost investicije po tekočih cenah.....	60
Tabela 10: Okvirni zbirni časovni načrt izvedbe investicije po varianti "z" investicijo.....	65
Tabela 11: Specifikacija investicijskih stroškov in dinamika financiranja po stalnih cenah.....	66
Tabela 12: Specifikacija investicijskih stroškov in dinamika financiranja po tekočih cenah.....	66
Tabela 13: Kadrovska shema pred in med investicijo.....	68
Tabela 14: Viri in dinamika financiranja po stalnih cenah.....	69
Tabela 15: Viri in dinamika financiranja po tekočih cenah.....	69

KAZALO SLIK

Slika 1: SNG Drama Ljubljana.....	12
Slika 2: Historični objekt Drama.....	13
Slika 3: Desni prizidek.....	14
Slika 4: Levi prizidek.....	14
Slika 5: Vhod v dvoranski del Nemške hiše.....	15
Slika 6: Obstoječe stanje – problematika potresne varnosti.....	18
Slika 7: Skladišče v Šentvidu - obstoječe stanje.....	21
Slika 8: Katastrski načrt in lokacija.....	23
Slika 9: Gledališki atelje – obstoječe stanje.....	23
Slika 10: 3D prikazi – SNG Drama.....	37
Slika 11: Tloris 4. kleti - SNG Drama.....	39

Slika 12: Tloris 3. kleti – SNG Drama	40
Slika 13: Tloris 2. kleti – SNG Drama	41
Slika 14: Tloris 1. kleti – SNG Drama	42
Slika 15: Tloris pritličja – SNG Drama.....	43
Slika 16: Tloris 1. nadstropja – SNG Drama	44
Slika 17: Tloris 2. nadstropje – SNG Drama	45
Slika 18: Tloris 3. nadstropja – SNG Drama	46
Slika 19: Tloris 4. nadstropja – SNG Drama	47
Slika 20: Tloris pritličja – Nemška hiša	49
Slika 21: Tloris 1. nadstropja – Nemška hiša.....	50
Slika 22: Tloris 2. nadstropja – Nemška hiša.....	51
Slika 23: 3D Prikaz – Skladišče Šentvid.....	53
Slika 24: Tloris kleti – Skladišče Šentvid	54
Slika 25: Tloris pritličja – Skladišče Šentvid.....	55
Slika 26: Tloris nadstropja – Skladišče Šentvid.....	56
Slika 27: Lokacija prenove SNG Drama in Nemške hiše	63
Slika 28: Lokacija Objekta logistike in depojev scenskih elementov	63

UVODNO POJASNILO

Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana (v nadaljevanju SNG Drama Ljubljana) je osrednje dramsko gledališče v Sloveniji z največjim, najbolj prepoznavnim in najbolj uglednim ansamblom, v katerem je trenutno 43 igralk in igralcev. Na repertoarju ima klasično, sodobno in eksperimentalno gledališko produkcijo. Za izvajanje poslanstva, ki ga ima dramsko gledališče na nivoju nacionalnega, je pomembno ustvariti ustrezne pogoje za delo. Del teh pogojev so tudi ustrezni objekti, prostori v njih ter njihova oprema.

Objekt SNG Drama Ljubljana je razglašen za kulturni spomenik z lastnostmi arhitekturnega spomenika. Objekt je nevaren, dotrajan, oprema je zastarela, prostori so premajhni. Objekt je nujno potrebno celovito obnoviti, hkrati pa poiskati primerne rešitve za pridobitev ustreznih in nujno potrebnih dodatnih prostorov za normalno delo gledališkega ansambla ter za izvedbo predstav in prostorov za obiskovalce oziroma gledalce.

Nemška hiša

Obstoječa "kulisarna" v Nemški hiši je zaradi neurejenega dostopa ter prekrivanja poti stanovalcev Nemške hiše in uporabnikov gledališča in zaradi neopremljenosti prostora neizkoriščena in neuporabna.

Skladišče Šentvid

SNG Drama Ljubljana se že od nakupa objekta skladišča v Šentvidu (v devetdesetih letih prejšnjega stoletja), sooča z njegovo nefunkcionalnostjo. Skladišče je bilo v zasnovi projektirano in sezidano kot skladišče gradbenega materiala podjetja Kurivoprodaja. Kot tako ni bilo primerno za skladiščenje gledaliških elementov in kostumov. V letih po nakupu so bili v objektu izvedeni določeni posegi, zasilno se je uredilo skladišče kostumov, zamenjala strešna kritina, zatesnile odprtine. Skladišče kljub tem posegom leta ostaja nefunkcionalno in neustrezno opremljeno za pravilno hrambo elementov predstav.

Gledališki atelje

SNG Drama Ljubljana se že več let sooča s prostorsko in organizacijsko problematiko Gledališkega ateljeja. Prostore in zaposlene si SNG Drama Ljubljana deli z SNG Opera in balet. Kljub temu Gledališki atelje deluje po principu vsi-vse, a zaradi velikosti produkcij SNG Opera in balet prihaja do prioritete, ki občasno organizacijsko in izdelovalno ovirajo delo SNG Drame Ljubljana. Zaradi zgoščenega dela v terminih, ko obe gledališči izvajata pripravo produkcije, prihaja do še večje prostorske in organizacijske stiske. Težava so predvsem zagotavljanje ustreznih pogojev dela mizarskih delavnic, kovinarskih delavnic, slikarske delavnice, ki so potrebne za nemoteno delovanje dejavnosti.

Ministrstvo za kulturo se je zavezalo k varovanju slovenske kulturne tradicije in s tem tudi k izboljševanju delovnih razmer za gledališča; posredno to pomeni tudi zagotavljanje kvalitetne prenove in novogradnje stavb ter zaščito arhitekture gledališč. Še posebej je to pomembno, ko gre za nacionalne institucije na izpostavljenih javnih lokacijah.

Projekt Celovite prenove SNG Drama Ljubljana v skladu z izhodišči, usklajenimi z Ministrstvom za kulturo RS, vsebuje več posameznih, med seboj povezanih projektov in sicer:

1. Projekt prenove SNG Drame Ljubljana z Nemško hišo
2. Projekt Objekt logistike in depojev scenskih elementov – Skladišče Šentvid

3. Projekt nadomestnih lokacij gledališča za čas gradnje.

Projekti so neločljivo povezani. Projekta Objekt logistike in depojev scenskih elementov – Skladišče Šentvid ter Projekt nadomestnih lokacij gledališča za čas gradnje bosta šele omogočila Projekt Celovite prenove Drame. Izselitev opreme iz obstoječega objekta Drame v skladišče in preselitev dejavnosti na začasno lokacijo je predpogoj za delovanje gledališča v času Celovite prenove Drame. Če se želi po prenovi z dejavnostjo normalno nadaljevati, je potrebno poskrbeti, da se bo program Drame odvijal na primernih začnih prizoriščih. Prekinitev igranja predstav bi lahko pripeljala do upada števila stalnega občinstva in zastoja pri sledenju umetniških praks. Zato je potrebno Projekt nadomestnih prostorov za čas gradnje in projektiranje ter Projekt Objekt logistike in depojev scenskih elementov – Skladišče Šentvid obravnavati prednostno.

Pričujoči *Dokument identifikacije investicijskega projekta* torej obravnava investicijo v Celovito obnovo SNG Drama Ljubljana, ki vključuje:

1. Projekt prenove SNG Drama Ljubljana z Nemško hišo
2. Projekt Objekt logistike in depojev scenskih elementov – Skladišče Šentvid
3. Projekt nadomestnih lokacij gledališča za čas gradnje.

Namen investicije je zagotoviti ustrezne prostorske in tehnične pogoje za sodobno izvajanje poslanstva in dejavnosti SNG Drama Ljubljana.

Celotna vrednost investicije znaša po stalnih cenah z vključenim 22 % DDV 54.592.105,33 EUR oziroma po tekočih cenah 58.500.000,00 EUR z vključenim 22 % DDV.

Vsebinsko so v *DIIP*-u obdelani vsi vidiki investicijskega projekta in to v obsegu, ki ga zahteva *Dokument identifikacije investicijskega projekta*. Sicer pa je obravnavani investicijski dokument izdelan v skladu z določili *Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS št. 60/06, 54/10 in 27/16)*.

1 OPREDELITEV INVESTITORJA, UPRAVLJALCA, IZDELOVALCA INVESTICIJSKE DOKUMENTACIJE TER DOLOČITEV STROKOVNIH DELAVCEV IN SLUŽB ODGOVORNIH ZA NADZOR NAD IZDELAVO INVESTICIJSKE DOKUMENTACIJE

Tabela 1: Financer

Naziv	Ministrstvo za kulturo
Naslov:	Maistrova 10, 1000 Ljubljana
Odgovorna oseba:	Ministrica dr. Asta Vrečko
Telefon:	01 369 59 00
Fax:	01 369 59 01
Matična št.:	2399342000
Davčna št.:	70949417
Spletna stran:	www.mk.gov.si

Tabela 2: Investitor in upravljalec

Naziv:	Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana
Naslov:	Erjavčeva cesta 1, 1000 Ljubljana
Odgovorna oseba:	Ravnateljica Vesna Jurca Tadel
Telefon:	01 252 14 79
Matična št.:	5698375
Davčna št.:	59617055
Št. TRR:	SI56 0110 0603 0356 270
Spletna stran:	www.drama.si

Tabela 3: Izdelovalec investicijske dokumentacije

Naziv:	SITUAR d.o.o.
Naslov:	Selo pri Robu 12, 1314 Rob
Odgovorna oseba:	Direktorica Mateja Perušek
GSM:	041 364 213
Matična št.:	3378225
Davčna št.:	SI14468646

Tabela 4: Odgovorna oseba za nadzor nad izdelavo investicijske dokumentacije

Naziv:	Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana
Naslov:	Erjavčeva cesta 1, 1000 Ljubljana
Odgovorna oseba:	Ravnateljica Vesna Jurca Tadel
Telefon:	01 252 14 79
Matična št.:	5698375
Davčna št.:	59617055
Št. TRR:	SI56 0110 0603 0356 270
Spletna stran:	www.drama.si

2 ANALIZA SEDANJEGA STANJA Z OPISOM RAZLOGOV ZA INVESTICIJSKO NAMERO

2.1 Predstavitev SNG Drama Ljubljana

Javni zavod SNG Drama Ljubljana je ustanovila Republika Slovenija. Ustanoviteljske pravice in obveznosti Republike Slovenije izvaja Vlada Republike Slovenije.

Glede na namen, zaradi katerega je SNG Drama Ljubljana ustanovljena, kot javna služba obvezno opravlja naslednje naloge (5. člen sklepa o ustanovitvi):

- samo ali v sodelovanju z drugimi organizacijami ustvarja nova odrska dela,
- samo ali v sodelovanju z drugimi organizacijami izvaja gledališke predstave,
- z rednim uvrščanjem slovenskih dramskih novitet v letni program uprizoritev in z naročanjem novih del načrtno spodbuja pisanje in predstavljanje novih slovenskih del,
- skrbi za predstavitev kakovostne umetniške produkcije z organizacijo gostovanj domačih in tujih gledališč,
- nudi prireditve mlajšemu občinstvu in skupinam s posebnimi potrebami po znižanih cenah,
- z načrtno mednarodno promocijo skrbi za redno prisotnost na mednarodnih gledaliških prireditvah in za gostovanja v tujih gledaliških centrih,
- omogoča javno dostopnost programa in podatkov, s posebno pozornostjo na dostopnosti telesno oviranim osebam,
- enkrat na leto organizira dan odprtih vrat za zainteresirano javnost in brezplačno predstavi delo zavoda,
- predstavlja svojo umetniško produkcijo na gostovanjih po Sloveniji,
- predstavlja svojo umetniško produkcijo na gostovanjih v tujini,
- programsko in poslovno sodeluje z državnimi dramskimi gledališči, s Slovenskim stalnim gledališčem v Trstu, s Cankarjevim domom v Ljubljani in s Slovenskim gledališkim inštitutom,
- sodeluje z AGRFT in omogoča javnim umetniškim šolam predstavitev njihove umetniške produkcije,
- na podlagi poslovnega sodelovanja predstavlja svojo produkcijo in prireditve na RTV Slovenija,
- sodeluje s slovenskimi kulturnimi organizacijami v zamejstvu in tujini,
- sodeluje s kulturnimi institucijami v kulturnih središčih sosednjih regij,
- nudi prostorske pogoje in produkcijsko ter tehnično pomoč drugim izvajalcem kulturnih programov,
- omogoča uporabo svojih prostorskih in tehničnih zmogljivosti za druge javne kulturne prireditve,
- izobražuje zaposlene in organizira izobraževalne vsebine za zainteresirano javnost,
- v okviru ansambla skrbi za gledališko vzgojo in omogoča umetniški razvoj nadarjenih mladih gledaliških umetnikov,
- hrani, zbira in predstavlja gradivo s področja dela zavoda,
- skrbi za arhiviranje in dokumentiranje predstav,
- izdaja gledališke liste in drugo strokovno publicistiko,
- redno obvešča javnost o prireditvah v sredstvih javnega obveščanja.

Drama upravlja naslednje nepremičnine:

- stavbo SNG Drama Ljubljana na lokaciji Erjavčeva 1, Ljubljana, št. parcele 28/1 (poslovna stavba in park), v katastrski občini Gradišče (1721), vpisana v register nepremične kulturne dediščine, evidenčna številka 8828,
- skladišče na lokaciji Ob zdravstvenem domu 4, Ljubljana – Šentvid, št. parcele 277/2 in 283/3, v katastrski občini Šentvid nad Ljubljano (1754),
- stanovanje na lokaciji Prušnikova ulica 5, Ljubljana – Šentvid, št. parcele 926/9, v katastrski občini Šentvid nad Ljubljano (1754),
- stanovanje na lokaciji Janežičeva 13, Ljubljana, št. parcele 23/90, v katastrski občini Prule (2677),
- prostore v Nemški hiši, v k.o. 1721 - Gradišče I, stavba 145, posamezni del 126 na naslovu Gradišče 8 v Ljubljani, ki jih SNG Drama Ljubljana uporablja kot skladišče kulis, kolesarnico in mizarsko delavnico,
- ter vso drugo opremo in premoženje, ki ju izkazuje v registru osnovnih sredstev za opravljanje dejavnosti, za katero je ustanovljena.

Skupaj s SNG Opera in balet Ljubljana soupravlja z naslednjo nepremičnino:

- Gledališki atelje Ljubljana na lokaciji Prešernova 13A, Ljubljana, št. parcele 90/2 (zgradba in dvorišče) in 195/2 (dvorišče), v katastrski občini Gradišče I (1721).

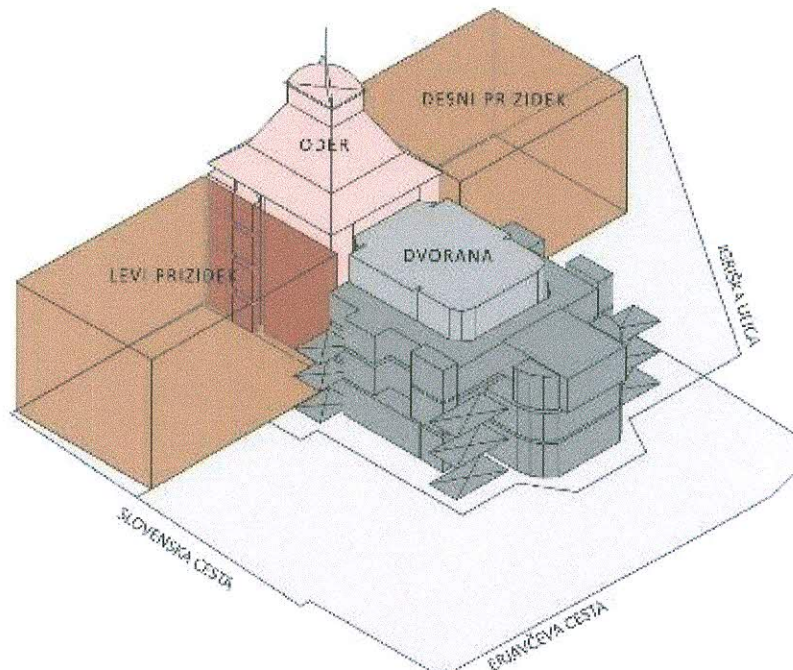
Premoženje, ki ga upravlja SNG Drama Ljubljana, je last ustanovitelja. Premično premoženje upravlja SNG Drama Ljubljana samostojno, nepremičnine pa samo po predhodnem soglasju ustanovitelja.

2.2 Analiza sedanjega stanja z opisom razlogov za investicijsko namero

2.2.1 SNG Drama Ljubljana

SNG Drama Ljubljana je osrednja institucija na področju gledališč v Sloveniji. Svoje prostore ima v osrčju Ljubljane, v objektu ob Slovenski cesti in Erjavčevi ulici. S svojo umeščenostjo v mestnem prostoru, v neposredni bližini Cankarjevega doma in Trga republike, soustvarja kulturni center Slovenije.

Slika 1: SNG Drama Ljubljana

Vir: Natečajna naloga: Celovita prenova SNG Drama Ljubljana, Genius Loci d.o.o., 2016.

Drama je v celoti namenjena gledališki dejavnosti. Obsega historični objekt Drama (dvorana in oder), zgrajen v letih 1909–11, ki je arhitekturni spomenik, in prizidka na vzhodni in zahodni strani, zgrajena v letih 1960–67.

V historičnem delu so dvorana in spremljajoči prostori, v prizidkih so uprava, igralski prostori, igralske garderobe, vadbeni prostori, Mala drama in tehnični prostori.

Glavni vhod v dvorano in spremljajoče prostore je na severni strani, s trga oziroma ploščadi ob Erjavčevi cesti. Stranski vhodi so z leve in desne, vhod za dostavo je z Igriške ulice na vogalu z ulico Gradišče, vhod za zaposlene in upravo je s Slovenske ceste.

Historični objekt Drama

Sestavljen je iz dveh delov. Prvi del je prostor velikega odra po celotni globini in višini. Drugi del je namenjen obiskovalcem. Tu so parter, cercle (najnižji balkonski prostor v gledališču), balkon, lože, foyer, garderobe in sanitarije.

Slika 2: Historični objekt Drama

Vir: Natečajna naloga: Celovita prenova SNG Drama Ljubljana, Genius Loci d.o.o., 2016.

Desni prizidek (ob Igriški ulici)

V kleti so tehnični prostori, skladišča, depoji in pisarne.

V pritličju so pisarne, rekvizitarna, ženska krojačnica, garderobe za igralko, transportni oder in nakladalna ploščad.

V prvem nadstropju so garderobe za igralko in zračni prostor transportnega odra.

V drugem nadstropju so garderobe za igralce, kostumska skladišča in skladišče rekvizitov.

V tretjem nadstropju je Mala drama s spremljevalnimi prostori.

Slika 3: Desni prizidek

Vir: Natečajna naloga: Celovita prenova SNG Drama Ljubljana, Genius Loci d.o.o., 2016.

Levi prizidek (ob Slovenski cesti)

V kleti so pisarne, tehnični prostori, interni bife in skladišča.

V pritličju so tehnični prostori, frizersko-maskerski salon, vadbeni oder in pomožni prostori.

V prvem nadstropju so pisarne uprave in zračni prostor vadbenega odra.

V drugem nadstropju so garderobe za igralce, bralna soba in skladišča.

V tretjem nadstropju so arhiv, računovodstvo, dramaturgi, lektorji, moška krojačnica in uprava.

Slika 4: Levi prizidek

Vir: Natečajna naloga: Celovita prenova SNG Drama Ljubljana, Genius Loci d.o.o., 2016.

2.2.2 Prostori v Nemški hiši (Gradišče 6-8)

Nemška hiša je kvalitetna večstanovanjska stavba, arhitekturni spomenik, zgrajen v letih 1913–14. Vhod je z ulice Gradišče. Karakteristična je zunanja ureditev Gradišča z drevoredom s svetilkami in zelenicami. V osrednjem delu je velik večetažni prostor, ki je po klasifikaciji dejavnosti opredeljen kot hladilnice in specializirana skladišča. Dejansko se je uporabljal kot "kulisarna" za potrebe Drame. Trenutno je neizkoriščen. V stranskih prostorih sta priročna mizarska delavnica in kolesarnica za zaposlene.

Slika 5: Vhod v dvoranski del Nemške hiše

Vir: Natečajna naloga: Celovita prenova SNG Drama Ljubljana, Genius Loci d.o.o., 2016.

2.2.2.1 Pomanjkljivosti obstoječega objekta SNG Drama Ljubljana in Nemške hiše

Celoten objekt SNG Drama je dotrajan in zastarel. Zato ne služi svojemu namenu. Dvorane, vadbeni prostori in drugi prostori ne ustrezajo več funkciji in potrebam.

Stavba SNG Drama Ljubljana je bila zgrajena pred več kot sto leti in od takrat se, razen obeh prizidkov v šestdesetih letih, ni dosti spreminjala. Historični del je praktično nedotaknjen. Prezračevalni sistemi, ogrevanje, požarnovarnostni sistemi, evakuacijske poti, električne in vodovodne napeljave so še vedno isti kot v času izgradnje oziroma po letu 1970. V historičnem delu je hidrantni sistem, sicer redno testiran, priključen na sto let staro napeljavo, ki se je ne da preverjati, železna zavesa ima neustrezno hlajenje, opozorilna razsvetljava je priključena na sto let staro napeljavo, kupola kaže znake posedanja ipd.

V prizidkih je stanje podobno. Prizidka sta bila zgrajena pred uveljavitvijo novih protipotresnih standardov po skopskem potresu. Temelji prizidkov so po mnenju stroke vprašljivi, nosilnost kupole na velikem odru je na meji dovoljenega.

Dvorana

Parter dvorane ima premajhen nagib, zato so vizure na oder slabe, prav tako vizure iz lož. Razmak med vrstami sedežev je premajhen in ne omogoča udobnega sedenja ob ogledu predstav.

Ostali prostori za gledalce

- Prostori so dotrajani.
- Glavni foyer je premajhen za sprejem obiskovalcev.
- Zunanost glavnega vhoda zahteva temeljito prenovo.
- Prostor za prodajo vstopnic je neprimeren, prostora za ogled in prodajo različnih gledaliških tiskovin ni.
- Prostor za obiskovalce med odmori je neustrezen.
- Sanitarij za obiskovalce je premalo in garderobe zanje so premajhne.
- Sanitarij za gibalno ovirane ni.
- Dostopov za gibalno ovirane ni.
- Akustične zapore med dvorano in drugimi prostori so slabe oziroma jih ni.

Oder

- Tehnološka opremljenost odra in nadodrja je zastarela, dotrajana in na meji varnostnih pogojev.
- Tonska oprema odra in dvorane je zastarela, dotrajana in nezadostna.
- Svetlobna oprema odra in dvorane je zastarela, dotrajana in nezadostna.
- Odrska ploskev ni ustrezno urejena s pogrezali. Obstoječa pogrezala in talne odrske odprtine so zastarele, dotrajane in na meji varnostnih pogojev.
- Sistem zaves in požarne zaves le pogojno ustreza normativom.

Levi in desni prizidek

- Levi in desni oder sta dotrajana in po višinah ne ustrezata svojemu namenu.
- Transportni prehodi z nakladalne ploščadi preko desnega in glavnega odra do Levega odra so prenizki in zato ne omogočajo hitrega transporta. S povišanjem odprtin do višine portala bi pot služila običajni manipulaciji scene, kot jo zahtevajo uprizoritve.
- Prostori za vaje so neustrezni.

- Komunikacijske poti umetniškega ansambla, tehničnega ansambla, transporta in uprave se prekrivajo.
- Dvorana Male drame z umestitvijo v 3. nadstropje desnega dela prizidka ne ustreza pogojem za izvajanje produkcije (velikost, gabariti, prekrivajo transportne komunikacije scenskih elementov in obiskovalcev).
- Garderob za umetniški ansambel je premalo in so neustrezno opremljene.
- Nekatere službe v sklopu tehničnih služb nimajo garderobnih prostorov in sanitarij.
- Administrativni in umetniški del uprave nimata ustreznih prostorov.
- Upravni del gledališča se prepleta s prostori garderob umetniškega ansambla.
- Pot zunanjih obiskovalcev ni ločena od notranjih poti zaposlenih.
- V objektu je premalo prostora za shranjevanje elementov tekočih predstav.
- V objektu je premalo prostora za shranjevanje in pripravo kostumov.

Nemška hiša

Obstoječa "kulisarna" v Nemški hiši je zaradi neurejenega dostopa ter prekrivanja poti stanovalcev Nemške hiše in uporabnikov gledališča in zaradi neopremljenosti prostora neizkoriščena in neuporabna.

2.2.2.2 Gradbeno-tehnično stanje objektov SNG Drama Ljubljana in Nemška hiša

Pri pregledu materialno-tehničnega stanja konstruktivnih elementov historičnega objekta Drama so bili obravnavani nosilni zidovi, stropne konstrukcije, strešna konstrukcija ter kupolasti strop nad dvorano in konstrukcija kupole nad odrom. Opravljen je bil vizualni pregled konstrukcij, odvzeti so bili vzorci vgrajenega betona, opeke in malte. Opravljena sta bila preizkus tlačne trdnosti prostorninske mase ter vodovpojnosti na odvzetih vzorcih in sondiranje elementov s sondažnimi vrtnami in izseki.

Starejši del ima nad kletjo AB-rebrasto ploščo, stropna konstrukcija pod odrom in parterjem dvorane je lesena na jeklenih traverzah. Stropi v etažah okoli dvorane so AB-plošče. Strešna konstrukcija in kupolasti strop nad dvorano in nad odrom sta jekleno paličje. Oboki so sicer iz betona (deb. 8 cm), kvaliteta pa je slaba. Zidovi in stebri v kleti ter etažah so opečni. Malta je apnena z minimalnim dodatkom cementa.

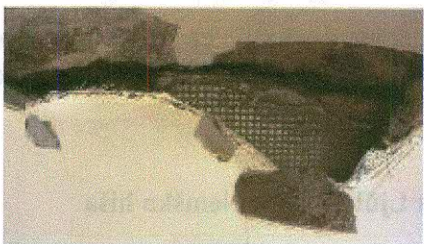
Objekt Drama v obstoječem stanju ni potresno varen. Potrebne bodo ojačitve, še posebej ob izvedbi novih funkcionalnih prostorov in ob gradnji kleti. Treba je predvideti izvedbo horizontalnih zidnih vezi v nivoju medetažnih konstrukcij, vertikalnih zidnih vezi, izvesti vse nove stene s polno opeko ter jih pri tem povezati z obstoječimi stenami in medetažnimi konstrukcijami. Če bodo obstoječe stene nadomeščene z AB-okviri, morajo biti ti ustrezno dimenzionirani, bolj obremenjenim obstoječim nosilnim stenam pa je treba izboljšati mehanske lastnosti z obzidavo z dodajanjem armaturnih mrež ter brizganjem betona in z ojačitvami s karbonskimi trakovi.

Analiza potresne odpornosti je pokazala, da objekt izpolnjuje minimalne zahteve *Pravilnika o tehničnih normativih za graditev objektov visoke gradnje na seizmičnih območjih*, ob navedeni omejitvi rezultatov glede na izhodiščne podatke.

Odrska tehnologija je zastarela. V osnovi je to tehnologija iz časa gradnje historičnega objekta, s posameznimi modifikacijami in elektrifikacijami opreme.

Elektroinštalacije, vodovodne inštalacije, strojne inštalacije so se v letih delovanja dograjevale in o njih ni obstoječe dokumentacije.

Slika 6: Obstoječe stanje – problematika potresne varnosti

razpoka v zunanji steni iz fasade ob dilataciji v garderobi

večja razpoka v drugi garderobi

Vir: Statično mnenje g. Vida Šumič.

Stanje ob neurju sept. 2019 Vir: časopis Delo

V mesecu avgustu 2022 je bil strani Fakultete za gradbeništvo in geodezijo izdelan Elaborat materialno tehničnega stanja, statično potresne analize in predloga sanacije objekta SNG Drama Ljubljana. Poročilo je obravnavalo objekta Drama v Ljubljani v smislu potresne odpornosti objekta ter nosilnostjo objekta na sedanje obremenitve iz naslova uporabe.

Zaključki poročila so naslednji:

- objekt je (kot predvideno iz drugih poročil in ogleda) potresno neustrezen. Objekt sicer dosega cca 86 % in 42 % nosilnosti za eno in drugo smer. Predlaga se izgradnja novega objekta v roku 24 mesecev od tega poročila,
- nosilnost stropov je za skladiščenje neustrezna. Pogojno ustreza uporabi za namene pisarniških prostorov, zato naj se večje obremenitve odstranijo, poškodbe, ki so nastale v zadnjem obdobju, ne vplivajo bistveno na nosilnost in stabilnost objekta oz. na katerikoli del objekta, strešna konstrukcija naj se uporablja kot do sedaj predpisano, izvaja naj se monitoring konstrukcije na 3 mesece.

Na podlagi rezultatov, prikazanih v poročilu se ocenjuje, da je ob upoštevanju priporočenih

ukrepov, prikazanih v elaboratu, objekt varen za uporabo v primeru izpostavljenosti objekta "normalnim" obremenitvam, ki nastopajo ob normalni vsakdanji uporabi objekta. Kljub temu se priporoča čim prejšnjo nadomestno gradnjo objekta, ki bo ustrezal vsem današnjim standardom in tehničnim specifikacijam.

Priporoča se, da se v vmesnem obdobju (t.j. pred izvedbo novogradnje) poleg predlogov, navedenih v elaboratu, na predmetnem objektu konstantno izvaja monitoring stanja s ciljem ugotoviti morebitno pojavljanje novih poškodb, ki bi kazale na zmanjšanje nosilnosti in/ali stabilnosti katerega koli dela objekta oziroma objekta kot celote.

2.2.3 Skladišče Šentvid

Skladiščni prostori SNG Drama Ljubljana se nahajajo v Šentvidu. Območje leži na SZ delu Ljubljane, v Šentvidu nad Ljubljano, ob zdravstvenem domu in osnovni šoli ter gimnaziji Šentvid.

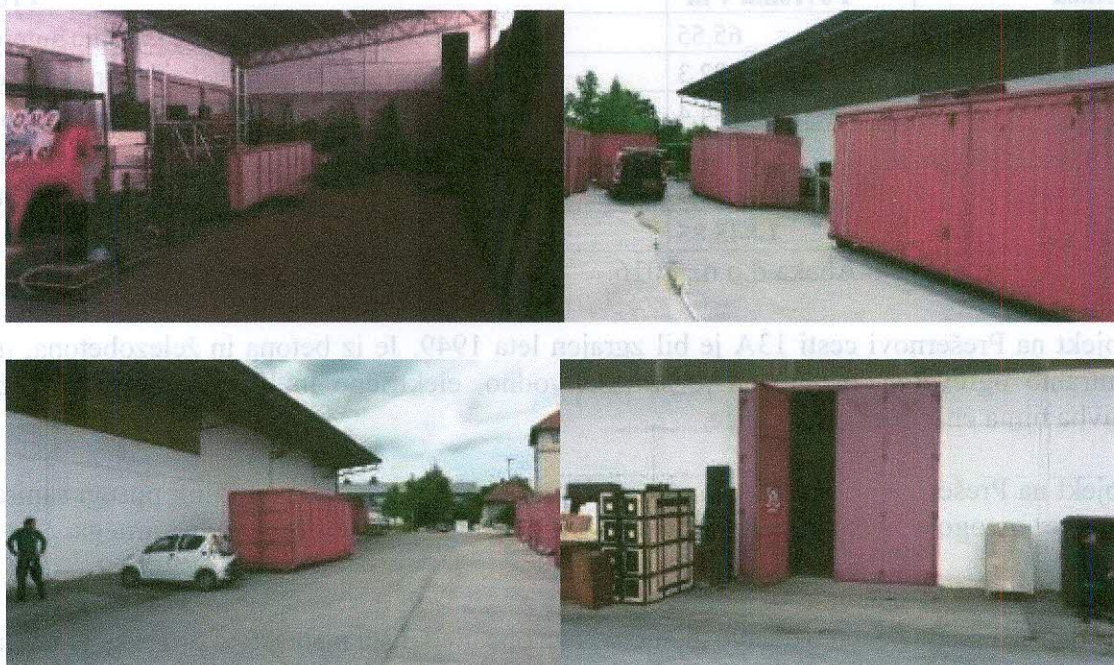
Na zemljišču stoji objekt, namenjen skladiščenju in prodaji gradbenega materiala, ki je bil po podatkih GURS-a zgrajen 1960 leta in na zahodnem delu dozidan v letu 1990. Montažni objekt je velikosti 97 x 9,5 m, skupna površina celotnega objekta je 921,5 m². Objekt je v večini pritlična etaža. Skladišče je trenutno namenjeno shranjevanju scenskih in kostumskih elementov predstav, ki so bile umaknjene iz repertoarja. Elementi se uporabljajo kot reciklažni material, iz katerega se deloma izdelujejo elementi novo nastajajočih predstav. Parkirišče je namenjeno skladiščenju/parkiranju transportnih kontejnerjev, s katerimi se zaradi pomanjkanja prostora v Drami dnevno prevažajo scenske elemente tekočih predstav na relaciji skladišče/Drama/skladišče.

Za skladiščenje se uporabljajo sledeče pritlične površine:

Vrsta skladišča	Površina v m ²		
Kostumsko skladišče	145,5	ogrevano	delno opremljeno
Razno	62,5	ogrevano	neopremljeno
Skladišče scenskih elementov	713,5	neogrevano	neopremljeno
Parkirišče transportnih zabojsnikov	2.011,5	/	/

Slika 7: Skladišče v Šentvidu - obstoječe stanje

2.2.4 Gledališki atelje

Kot je bilo že navedeno, zavod skupaj z javnim zavodom SNG Opera in balet Ljubljana, v skladu s Sklepom o ustanovitvi javnega zavoda SNG Drama Ljubljana (Uradni list RS št. 56/2003 z dne 13.6.2003) 25. členom, soupravlja Gledališki atelje.

Gledališki atelje ali gledališke delavnice so del produkcije odrsko scenske uprizoritvene dejavnosti. Gledališke delavnice izdelujejo opremo predstav SNG Drame Ljubljane ter SNG Opere in baleta. Izdelava elementov je specifična. Scenografi in kostumografi s pomočjo zaposlenih v delavnicah z različnimi sredstvi in prijemi na odrih ustvarjajo iluzijo realnega.

Po šifrah dejavnosti atelje kot proizvodni obrat sodi v "industrijsko cono" oziroma po klasifikaciji v IG – industrijska gradnja (vsebina lokacijske informacije definirane s strani urbanistov).

V delavnicah so zaposleni različni profili delavcev: mizarji, ključavničarji, slikarji, kiparji, krojačice, šivilje, čevljarji, modisti, itd. Delo zaposlenih se neredko nelogično med seboj prepleta (npr. ključavničar izdelava osnovo za obleko, ki jo nato dokonča šivilja, ali pa šivilja zašije obleko, ki jo dokonča slikar/kipar). Zaposleni v delavnicah ohranjajo delovne procese,

ki so posebni zaradi namena uporabe tj oder-predstava. Ti arhaični procesi se vedno bolj optimizirajo in obstaja nevarnost, »da stara obrt izgine«. Gledališke delavnice ohranjajo stare metode dela v povezavi z novimi, kar omogočajo mojstri in mojstrice v delavnicah.

Gledališki atelje Ljubljana se nahaja na lokaciji Prešernova 13A, v katastrski občini Gradišče predmestje I; št. parcele: 90/2 – zgradba, št. parcele: 90/2 – zgradba, št. parcele: 90/2 – dvorišče ter št. parcele: 195/2 – dvorišče.

Tabela 5: Obstoječe površine prostorov Gledališkega ateljeja

Etaža	Površina v m²	Prostori
Klet	65,55	Pomožni prostori
Pritličje	882,3	Mizarska, kovinarska, tapetniška, kašerska delavnica
I. nad.	134,4	Uprava, čevljarska delavnica
II nad.	673,1	Krojaške delavnice, slikarska delavnica
Podstrešje	90,5	Pomožni prostori, skladišče
Skupaj	1.845,85	

Vir: Cenilno poročilo Abaka d.o.o., 2016.

Objekt na Prešernovi cesti 13A je bil zgrajen leta 1949. Je iz betona in železobetona, ima centralno ogrevanje, priključen je na vodovodno, električno in kanalizacijsko omrežje. Stavba nima energetske izkaznice.

Objekt na Prešernovi cesti 13A je star in dotrajan. Večkrat je bil z nujnimi posegi saniran, kar sicer omogoča izvajanje del, vendar na meji vzdržnega, dovoljenega in varnega.

Razlogi za selitev delavnic so med drugim:

- delovni procesi med izdelavo elementov za obe gledališči nista istovrstni, a se prepletata in s tem zavirata delovne procese,
- delovne površine ne zadoščajo,
- razporeditev prostorov je nelogična in neprimerna in je v nasprotju z logiko delovnih procesov,
- slikarska delavnica je v prvi etaži in nima ustreznega tovornega dvigala za dostavo elementov iz pritličja kjer sta mizarska in kovinarska delavnica,
- v objektu manjka sestavljalnica, ki bi omogočala montažo elementov pred postavitvijo na odru,
- problematična je manipulacija ob objektu, saj se na zemljišču mešajo dostopi do garaž stanovalcev sosednjih objektov kot tudi parkirišča in dostava oz. odprema Gledališkega ateljeja. Dostop do dvorišča je preko podhoda oz. preboja pod sosednjim objektom, ki pa omogoča dostop samo manjšim tovornim vozilom.

Slika 8: Katastrski načrt in lokacija

Slika 9: Gledališki atelje – obstoječe stanje

Delavniški del je v pritličju, slikarna v 1. nadstropju, kiparska delavnica v pritličju. Prostori so medsebojno nelogično prepleteni. Upravni del je v samem jedru. Delavniški prostori so z betonskim stopniščem povezani s slikarno in upravnimi prostori. Ta povezava služi tudi za pomožne oziroma podporne delavniške prostore v nadstropju oziroma podstrešju. Isto stopnišče povezuje še šivalnice, klobučarno, skladišče metraže, drobnega materiala itd.

Slabosti obstoječega objekta:

- neustrezno požarno varovanja v objektu,
- v objektu ni osebnega dvigala,
- v objektu ni tovornega dvigala,
- v objektu ni dostopov za invalide in sanitarij,
- število sanitarij in prostorov za higieno zaposlenih je v objektu, glede na število zaposlenih, nezadostno,
- v objektu ni prostora za organizirano prehrano zaposlenih.

2.3 Razlogi za investicijo

Kot je bilo že večkrat navedeno, je sedanje stanje SNG Drame slabo – tehnične in funkcionalne razmere so nemogoče, mnoge funkcije manjkajo ali so pomanjkljive, arhitekturno gledano pa sta tako historični del kot prizidek iz 60. let v slabem stanju, higiensko problematična, potresno, požarno in inštalacijsko nevarna za uporabnike, posledično pa tudi za mimoidoče in sosednje objekte ter zato nujno potrebna prenove oziroma zamenjave.

V slabem stanju je tudi zunanja ureditev, ki je kljub posegom v preteklosti neprimerno artikulirana, fragmentirana in obenem neskladna z zadnjimi prenovami javnega prostora, ki se realizirajo vzdolž Slovenske ceste.

Izhodišče za izvedbo projekta *Celovita prenova SNG Drame* je, da se izvede učinkovito in racionalno terv obstoječih tlorisnih in višinskih gabaritih.

Ureditev skladišča v Šentvidu je pogoj za izvedbo projekta *Celovite prenove SNG Drame*, ki predvideva, da se v obnovljen objekt SNG Drame Ljubljana racionalno umestijo le potrebne površine za zaposlene in storitve, ki so povezane neposredno z izvajanjem produkcije oziroma osnovne dejavnosti. Zagotoviti je potrebno ustrezne delovne pogoje, tj. vadbene prostore, igralske garderobe, garderobe, pisarne, delavnice, pomožne prostore ipd. V obnovljenem objektu SNG Drame Ljubljana bi ostale samo službe in dejavnosti, ki so neposredno povezane s produkcijo gledališča. Ostale dejavnosti, ki niso neposredno vezane na predstave, bi za stalno preselili na drugo lokacijo. Racionalizacija površin v obnovljenem

objektu SNG Drame Ljubljana je pogojena tudi z ustreznimi in sodobnimi rešitvami skladiščenja in izvedbo logistike.

To se lahko izvede samo pod pogojem, da se del potrebnih prostorov zagotovi na lokaciji in v novem objektu *Objekt logistike in depojev scenskih elementov na lokaciji obstoječega skladišča v Šentvidu*.

Z umestitvijo Gledaliških delavnic SNG Drama Ljubljana dobi svoje delavnice, katerih delo lahko organizacijsko podredi lastni produkciji. SNG Drama Ljubljana s tem pridobi prostore za nemoteno delovanje oz. izvedbo produkcije oz. razbremenitev matične hiše.

Prav tako se s prenovo Nemške hiše razbremenijo matična hiša, saj bodo prostori namenjeni upravi SNG Drame. Na nivoju pritličja se vzpostavi dvoetažni interni arhivski prostor s pisarno arhivarja, oblikovan kot soba knjig (interni arhiv) obrnjena proti ulici. V zadnjem delu pritličja so prostori tajništva: poslovni sekretar, PR, marketing, kurir in pomočnik PR/marketing. V galeriji v prvem nadstropju sta vodja programa in pedagoški vodja, v 2. nadstropju pa ravnatelj, njegov pomočnik in poslovni vodja. Urejena je sejna soba.

3 OPREDELITEV RAZVOJNIH MOŽNOSTI IN CILJEV INVESTICIJE TER PREVERITEV USKLAJENOSTI Z RAZVOJNIMI STRATEGIJAMI IN POLITIKAMI

3.1 Opredelitev razvojnih možnosti in ciljev investicije

Namen investicije je zagotoviti ustrezne prostorske in tehnične pogoje za kakovostno izvajanje poslanstva in dejavnosti SNG Drama Ljubljana v naslednjih letih.

Splošni cilji investicije:

- zagotoviti prenovu objekta, ki bo sledila načelom Novega Evropskega Bauhausa in maksimalni uveljavitvi oblikovalskih pristopov za prilagoditev gradenj podnebnim tveganjem in boj proti podnebnim spremembam,
- zagotoviti objekt, ki bo prikaz povezanosti kulture z novimi ekološkimi standardi in tehnologijo,
- zagotoviti varen objekt, ki izpolnjuje pogoje veljavnih predpisov in standardov,
- zagotoviti ustrezne pogoje za delo ansambla in spremljajočih služb,
- umestiti tehnologijo, ki omogoča širši nabor in sodobne možnosti priprave in izvajanja programa,
- zagotoviti večjo, kvalitetno in racionalnejšo produkcijo,
- obdržati in povečati prepoznavnost v slovenskem in mednarodnem prostoru,
- povečati število obiskovalcev na matičnih prizoriščih,
- promovirati nacionalno kulturno dediščino,
- vzpostaviti pogoje za boljšo dostopnost kakovostnih programskih vsebin v slovenskem nacionalnem prostoru,
- pridobiti sodoben in funkcionalen objekt ter moderne odre, primerljive z evropskimi klasičnimi in modernimi gledališči,
- zagotoviti večjo preglednosti nad zalogami materiala in opreme,
- zagotoviti hitrejši dostop do materiala in opreme,
- ustvariti ustrezne pogoje za delo GD v sodobnih in tehnološko ustreznih prostorih,
- povezava vseh sklopov, racionalnost investicije in ekonomičnost poslovanja (sodobni logistični center).

Specifični cilji investicije:

- ohranitev vseh kakovostnih karakteristik javnega prostora, s posebnim poudarkom na ohranjanju obstoječih dreves in zelenja,
- celovita zasnova novega trga pred dramo, z intenzivno zasaditvijo in maksimalno vključitvijo retenzijskih površin,
- umestitev dejavnosti Drame na sedanji lokaciji v obstoječem in v novih objektih v sedanjih stavbnih gabaritih nad zemljo,
- arhitekturna in tehnična zasnova nadomestno pozidanih stavbnih delov, prizidkov ter podkletitev in sodobni, funkcionalni, varni ter lepi novi prostori v racionalnih prostorskih in materialno-tehničnih okvirih,
- odri in odrska tehnika, primerljiva z evropskimi klasičnimi in modernimi gledališči,
- ohranitev vseh kakovostnih karakteristik obstoječe stavbe Drame in z vidika varovanja kulturne dediščine pomembnih stavbnih delov,
- izvedljiva in kakovostna materialno-tehnična sanacija historičnega ohranjenega dela Drame,
- kvalitetna povezava historičnega dela z novozgrajenimi prizidki,

- spoštovanje sedanjih kvalitет urbanega prostora, v katerega se umešča nova Drama, vključno z odprtim prostorom v neposredni okolici in s pogledi na ulične ambiente Igriške ulice in ulice Gradišče,
- nov stavbni kompleks, ki bo s svojo kvalitetno arhitekturno podobo in ureditvijo zunanjih površin nadgradil obstoječi javni urbani prostor v glavnem mestu,
- pripraviti dolgoročno strateško rešitev, ki bo zagotovila ekonomični transport in manipulacijo, vključno s sodobnimi rešitvami in varnimi pogoji skladiščenja materiala in opreme, ureditve ustreznih delavnic in šivalnic ter pisarniških prostorov za nemoteno delovanje SNG Drama Ljubljana v skladu pristojnostmi.

Namen projekta je ohranjanje kulturne dediščine, preprečevanje propadanja kulturne dediščine ter dvig ozaveščenosti prebivalcev o pomenu kulturne dediščine.

3.2 Usklajenost investicije z razvojnimi strategijami in politikami

3.2.1 Novi Evropski Bauhaus

Pobudo Novi evropski Bauhaus (NEB) je Evropska komisija predstavila 15. septembra 2021. NEB prinaša kulturni pristop za uveljavitev Evropskega zelenega dogovora. Namen pobude je spodbuditi ustvarjalnost, inovativnost in upanje v boju proti podnebnim spremembam in uveljaviti konkretne ter oprijemljive spremembe ki jih zahteva Evropski zeleni dogovor. Novi evropski Bauhaus je družbeni projekt za ponovni razmislek o naših mestih in proizvodnih verigah. Namenjen je prilagajanju podnebnim tveganjem in izboljšanju kakovosti življenja.

Če je zgodovinski Bauhaus, ki je prav tako nastal v času temeljite družbene preobrazbe, spodbujal nove materiale in interdisciplinarnost, gre pri Novem evropskem Bauhausu za trajnost in nov slog, povezan z ekološkimi standardi, kulturo in tehnologijo. NEB spodbuja preobrazbo evropske družbe, da bi se lahko soočili z izzivi prihodnosti. Zahteva, da se z novimi projekti povečuje odpornost mest, da se bodo lahko soočila s podnebnimi spremembami. Predlaga aktivnosti za premagovanje družbenega odpora do sprememb.

Tematske osi NEB

Ponovno povezovanje z naravo

To, kar ljudje čutijo kot potrebo po ponovnem stiku z naravo, tudi za zdravje in dobro počutje, potrjujejo raziskave: večje možnosti za stik z zelenimi javnimi površinami se kažejo v boljših zdravstvenih kazalnikih prebivalstva in zmanjšujejo neenakosti v zdravju, povezane z dohodki. Na naravi temelječe rešitve v mestih lahko pomagajo pri reševanju poplav in drugih ekstremnih vremenskih pojavov, hkrati pa naredijo grajeno okolje privlačnejše. Podnebni ukrepi morajo postati sestavni del vseh projektov, ki lahko izboljšajo kakovost zraka, vode in tal ter splošne življenjske pogoje. Treba je preseči pogled, osredotočen na človeka, in se usmeriti na življenje, se zgledovati po naravi in se od nje učiti. Načini so različni: od ozelenitve mest in uporabe trajnostno pridobljenih materialov iz narave do inovativnih rešitev, ki temeljijo na "posnemanju" elementov iz narave; od skrbi za tla do ponovne uporabe ali recikliranja odpadkov.

Ponovna pridobitev občutka pripadnosti

Gibanje Novi evropski Bauhaus spodbuja medgeneracijsko solidarnost, se zavzema za povezave med izobraževanjem in umetnostjo v lokalnih okoljih, izboljšanje naših skupnih prostorov in krajev srečevanja. Zagovarja ekonomijo bližine, ki državljanom omogoča dostop do ključnih storitev in udobja na peš razdalji. Edinstvenost prostorov zagotavljajo kulturne dobrine (dediščina, umetnost, lokalna obrt, znanje itd.), naravne dobrine (pokrajine, naravni viri itd.) in socialne dobrine (podjetja socialne ekonomije, lokalne organizacije in združenja itd.). Kulturno življenje, umetniški dogodki, koncerti so priložnosti za povezovanje in družbeno interakcijo, vezni element, ki ustvarja občutek pripadnosti.

Določanje prioritet za kraje in ljudi, ki jih najbolj potrebujejo

Lepe in trajnostne rešitve morajo biti cenovno ugodne in dostopne vsem. Vključevanje pomeni tudi izvajanje pristopa "oblikovanje za vse", odpravo vseh ovir in omogočanje dostopnosti v grajenem okolju ter dostopnosti do blaga in storitev.

Dolgoročno razmišljanje o življenjskem ciklu v industrijskem ekosistemu.

Potrebna je večja krožnost za reševanje netrajnostne rabe virov in odpadkov, vključno s ponovno uporabo starih stavb in infrastrukture. Reševanje teh izzivov zadeva celoten industrijski ekosistem, od proizvodnje do dobave in potrošnje, z miselnostjo krožnega gospodarstva.

Ponovni uporabi, regeneraciji, podaljšanju življenjske dobe in preoblikovanju obstoječih stavb je treba dati prednost pred gradnjo novih stavb, kadar koli je to izvedljivo. Krožno, trajnostno oblikovanje in arhitektura morata postati nova normalnost. Reciklirani in obnovljivi materiali morajo biti bolj prepoznavni v vseh ustreznih disciplinah in postati del oblikovalskih paradigem. Izboljšati je treba uporabo trajnostno proizvedenih in pridobljenih gradbenih materialov, ki izhajajo iz narave, kot so les, bambus, slama, pluta ali kamen. Nove proizvodne tehnologije morajo prispevati k zmanjšanju ogljičnega odtisa jekla ali cementa, recikliranju sicer odpadnega tekstila in pospešiti zeleni prehod energetsko intenzivnih industrij.

3.2.2 Strategija razvoja Slovenije 2030

Strategijo razvoja Slovenije 2030 je Vlada RS sprejela na svoji 159. redni seji 7. decembra 2017 in je podlaga celovitega procesa srednjeročnega načrtovanja, ki predvideva določitev prednostnih nalog in ukrepov, ti pa morajo biti določeni tako, da upoštevajo usmeritve fiskalne politike.

Osrednji cilj Strategije razvoja Slovenije 2030 je zagotoviti kakovostno življenje za vse, ki ga je mogoče uresničiti z uravnoteženim gospodarskim, družbenim in okoljskim razvojem, ki upošteva omejitve in zmožnosti planeta ter ustvarja pogoje in priložnosti za sedanje in prihodnje rodove. Na ravni posameznika se kakovostno življenje kaže v dobrih priložnostih za delo, izobraževanje in ustvarjanje, v dostojnem, varnem in aktivnem življenju, zdravem in čistem okolju ter vključevanju v demokratično odločanje in soupravljanje družbe.

Strateške usmeritve države za doseganje kakovostnega življenja so:

- vključujoča, zdrava, varna in odgovorna družba,
- učenje za in skozi vse življenje,

- visoko produktivno gospodarstvo, ki ustvarja dodano vrednost za vse,
- ohranjeno zdravo naravno okolje,
- visoka stopnja sodelovanja, usposobljenosti in učinkovitosti upravljanja.

Razvojni cilji strategije:

- Cilj 1: Zdravo in aktivno življenje
- Cilj 2: Znanje in spretnosti za kakovostno življenje in delo
- Cilj 3: Dostojno življenje za vse
- Cilj 4: Kultura in jezik kot temeljna dejavnika nacionalne identitete
- Cilj 5: Gospodarska stabilnost
- Cilj 6: Konkurenčen in družbeno odgovoren podjetniški in raziskovalni sektor
- Cilj 7: Vključujoč trg dela in kakovostna delovna mesta
- Cilj 8: Nizkoogljično krožno gospodarstvo
- Cilj 9: Trajnostno upravljanje naravnih virov
- Cilj 10: Zaupanja vreden pravni sistem
- Cilj 11: Varna in globalno odgovorna Slovenija
- Cilj 12: Učinkovito upravljanje in kakovostne javne storitve

Predmetna investicija je usklajena s 4. ciljem razvojne strategije: "Kultura in jezik kot temeljna dejavnika nacionalne identitete", katerega cilj se bo dosegel z:

- razvijanjem in ohranjanjem slovenskega jezika, kulture ter kulturne in naravne dediščine;
- krepitevijo nacionalne identitete in varovanjem kulturne raznolikosti;
- spodbujanjem dobrega in na sodelovanju vseh temelječega upravljanja kulturne dediščine;
- spodbujanjem kulturnega udejstvovanja in z digitalizacijo, ki omogoča ohranjanje, dostopnost in promocijo kulturnih vsebin;
- omogočanjem odprtega dostopa do jezikovnih orodij in virov ter kulturnih vsebin vsem, še posebej invalidom in osebam z različnimi oblikami funkcionalne oviranosti;
- krepitevijo sodelovanja med gospodarstvom in kulturo, s spodbujanjem ustvarjalnosti in ustvarjalnih industrij ter raziskovalnih umetnosti kot sinergij med znanostjo in umetnostjo;
- spodbujanjem mednarodnega kulturnega sodelovanja, promocije slovenske kulture in športa v mednarodnem okolju, povezovanja s Slovenci v zamejstvu in po svetu ter z razvojem učinkovitega sistema javne diplomacije za boljšo prepoznavnost in dvig ugleda Slovenije v svetu.

3.2.3 Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2022 - 2029

Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2022 – 2029 je temeljni strateški dokument za področje kulture, ki ga določa Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo.

Glavni strateški cilji *Resolucije o nacionalnem programu za kulturo za obdobje 2022–2029* so:

- okrepiti vlogo kulture kot povezovalne in združevalne sile v javnem življenju, še posebej pri oblikovanju slovenske narodne identitete, domoljubne in državotvorne zavesti in družbene etike,
- zagotavljati kulturni pluralizem, svobodo izražanja in enake možnosti za ustvarjanje,

- skrbeti za slovenski jezik ter okrepiti vlogo in pomen slovenskega jezika znotraj enotnega slovenskega kulturnega prostora in v mednarodnem okolju, vključno s skrbjo za Slovence v zamejstvu in po svetu,
- skrbeti za ohranjanje in razvijanje kulturne identitete narodnih skupnosti Madžarov in Italijanov, romske skupnosti, skrbeti za pripadnice in pripadnike etničnih skupin in ranljivih skupin,
- spodbuditi medresorsko povezovanje kulture, še posebej z gospodarstvom, turizmom in izobraževanjem ter zagotoviti prisotnost kulturnih vsebin znotraj politik drugih resorjev,
- zagotoviti vzpostavitev vzdržnega, učinkovitega in transparentnega sistema financiranja kulture,
- upoštevati trenutno situacijo in razvojne perspektive na področju kulturnega sektorja ter vzpostaviti pogoje za njegovo prilagodljivost na spremembe in razvoj z zmanjševanjem administrativnih ovir, izobraževanjem in usposabljanjem,
- pospešiti digitalizacijo ter uvajanje novih tehnologij in sodobnih pristopov na področju kulture,
- zagotoviti posodobitev in izgradnjo nujno potrebne javne kulturne infrastrukture,
- zaščititi in promovirati slovensko kulturno dediščino, vključno s prizadevanji za ohranjanje naravnega okolja,
- okrepiti vključenost prebivalstva v kulturno dogajanje, še posebej na področju razvijanja kulturne zavesti pri otrocih in mladini, poudarjanja kulturne vzgoje kot vseživljenjskega učenja in razvijanja ljubiteljske kulture,
- decentralizirati slovenski kulturni prostor in povečati dostopnost kulture na celotnem ozemlju Republike Slovenije in širše znotraj enotnega slovenskega kulturnega prostora – doseči večjo zastopanost kulture na regionalni in lokalni ravni,
- okrepiti navzočnost kulturnih vsebin v medijih in vzpodbuditi refleksijo o kulturnih dosežkih doma in v tujini,
- okrepiti mednarodno promocijo slovenske kulture in doseči večjo prepoznavnost Republike Slovenije in njene kulturne dejavnosti v mednarodnem okolju.

Predmetna investicija je usklajena z *Resolucijo o nacionalnem programu za kulturo 2022 – 2029*, in sicer s straškim ciljem: upoštevati trenutno situacijo in razvojne perspektive na področju kulturnega sektorja ter vzpostaviti pogoje za njegovo prilagodljivost na spremembe in razvoj z zmanjševanjem administrativnih ovir, izobraževanjem in usposabljanjem.

3.2.4 Strategija kulturne dediščine 2020 - 2023

Strategija kulturne dediščine 2020 – 2023 je bila objavljena 26. 11. 2019. Izhodišče strategije je načelo celostnega ohranjanja dediščine kot temelja nacionalne identitete, kulturne raznolikosti Slovenije (ki se prepleta z izjemno krajinsko in biotsko raznovrstnostjo), privlačnosti naše države za življenje naših državljanov, izobraževanje, razvoj, umetniško ustvarjanje, turizem in druge gospodarske dejavnosti. Je temelj sodobne ustvarjalnosti in prepoznavnosti Slovenije v mednarodni skupnosti.

Splošni cilji strategije so s pomočjo dediščine prispevati h kakovosti življenja in k bolj povezani družbi, pospešiti trajnostni razvoj Slovenije in izboljšati odnos družbe do naše dediščine.

Načelo celostnega ohranjanja, kot izhaja iz mednarodnih pogodb, katerih podpisnica je Republika Slovenija, obsega:

- uveljavitev pravice do dediščine je del človekovih pravic;

- ohranjanje dediščine in njena trajnostna uporaba spodbujata človekov družbeno-kulturni razvoj in izboljšujeta kakovost življenja;
- dediščina ima pomembno vlogo pri graditvi bolj povezane, mirne in demokratične družbe;
- pospešuje trajnostni razvoj, spodbuja kulturne raznolikosti in sodobne ustvarjalnosti;
- uresničevanje tega načela je mogoče doseči z bolj usklajenim sodelovanjem med vsemi javnimi, institucionalnimi in zasebnimi dejavniki.

Predmetna investicija je usmerjena v zasledovanju naslednjih ciljev *Strategije kulturne dediščine 2020-2023*:

Cilji stebra "DRUŽBA":

- Povečati zavedanje o družbenih vrednotah dediščine
- Izboljšati dostopnost do dediščine
- Doseči večjo prepoznavnost dediščine v Sloveniji in mednarodnem prostoru

Cilji stebra "RAZVOJ":

- Spodbuditi raznoliko uporabo in ponovno uporabo dediščine ter izkoriščanje njenih potencialov
- Izboljšati kakovost življenja z ohranjanjem dediščine in spodbujanjem dediščinskih dejavnost

Cilji stebra "ZNANJE":

- Dvigniti raven znanj, veščin in vrednot, povezanih z dediščino

3.2.5 Strategija srednjeročnega razvoja SNG Drama Ljubljana

Predmetna investicija je usklajena s *Strategijo srednjeročnega razvoja SNG Drama Ljubljana Strateški razvojni načrt 2020–2024*, kjer je eden izmed pomembnejših dolgoročnih strateških odločitev in ciljev zagotoviti materialne pogoje za izvajanje dejavnosti. Ti so: sanacija spomeniško zaščitenega objekta, razrešitev prostorske problematike in tehnološka posodobitev opreme. S tem bodo zagotovljeni ustrezni delovni pogoji za zaposlene in varni ter udobni prostori za obiskovalce gledališča. Poskrbljeno bo tudi za ustrezno varovanje in promocijo nacionalne kulturne dediščine. Realizacija tega cilja je odvisna od dolgoročne strategije ustanovitelja in iz tega izpeljanih usmeritev za rekonstrukcijo objekta Drame ali izgradnjo novega objekta.

V preteklem petletnem obdobju se je SNG Drama Ljubljana usmerila v načrtovanje prenove stavbe SNG Drama. Od leta 2013 je potekalo intenzivno načrtovanje in priprava predprojektne dokumentacije za arhitekturni natečaj, ki je bil izveden v letu 2017. Na natečaju je bila kot prvonagrajena izbrana arhitekturna rešitev Arhitekturnega biroja BevkPerović Arhitekti. V letu 2019 se je zgodil bistven premik v načrtovanju ureditve delovnih razmer SNG Drame. Podpisana je bila pogodba za projektiranje prenove zgradbe Drame. Sredstva za projektiranje, ki naj bi trajala do konca leta 2020, so bila zagotovljena v NRP-ju.

Cilji v prihodnjem petletnem obdobju so:

- 1) Zagotoviti sredstva za prenovo;
- 2) Zagotoviti nadomestne prostore za izvedbo programa v času gradnje;

- 3) Pripraviti celotno prenovo podobe "nove" Drame;
- 4) Skrbeti za nemoten potek dela celotnega ansambla v času prenove.

3.2.6 Strategija prostorskega razvoja Slovenije

Prav tako je investicija usklajena s Strategijo prostorskega razvoja Slovenije, ki je temeljni državni dokument o usmerjanju razvoja v prostoru. Podaja okvir za prostorski razvoj na celotnem ozemlju države in postavlja usmeritve za razvoj v evropskem prostoru. Določa zasnovo urejanja prostora, njegovo rabo in varstvo. Prostorska strategija izhaja iz upoštevanja družbenih, gospodarskih in okoljskih dejavnikov prostorskega razvoja. V skladu z načelom vzdržnega prostorskega razvoja, ki je njeno temeljno načelo, prostorska strategija uveljavlja smotrno rabo prostora ter varnost življenja in dobrin. Poudarja prizadevanja za ohranitev prepoznavnosti prostora in krepitev identitete Slovenije ter njenih lokalnih oziroma regionalnih identitet, kar v razmerah evropske konkurence ponuja primerjalne prednosti.

4 OPIS VARIANT "Z" INVESTICIJO PREDSTAVLJENIH V PRIMERJAVI Z ALTERNATIVO "BREZ" INVESTICIJE IN/ALI MINIMALNO VARIANTO

4.1 Varianta "brez" investicije

Varianta "brez" investicije ne vključuje nobenih investicijskih izdatkov za izboljšanje trenutnega stanja. V konkretnem primeru to pomeni, da se predmetna investicija ne izvede, in pomeni ohranjanje problematike, predstavljene v poglavju 2.2.

Že od leta 1996, ko je bila sprejeta odločitev, da se izvede celovita obnova objekta, se v objektu niso izvajala večja nujna investicijska in vzdrževalna dela. Stanje objekta se je zaradi predhodno navedenega znatno poslabšalo.¹

Varianta "brez" investicije torej ni sprejemljiva in predstavlja le osnovno izhodišče pri analizi projekta, katerega namen je primerjati stanje s projektom in brez njega.

4.2 Varianta "z" investicijo

Varianta "z" investicijo predstavlja izvedbo predmetne investicije.

Predmet investicije je:

- Prenova SNG Drama Ljubljana.
- Prenova dvoranskega prostora v osrednjem delu Nemške hiše z vhodom z Gradišča.
- Objekt logistike in depojev scenskih elementov na lokaciji obstoječega skladišča v Šentvidu, Ob zdravstvenem domu 4, Ljubljana.

¹ Da bi se objekt SNG Drama Ljubljana ohranjal v stanju, da lahko opravlja svojo dejavnost, bi se morala, če ne bi prišlo do odločitve o izvedbi projekta Celovite prenove SNG Drame, v objektu izvesti vsa neizvedena investicijsko-vzdrževalna dela. Pri izvedbi teh del pa bi bilo potrebno upoštevati nove predpise in zakonodajo glede varnosti pri delu in požarne varnosti tovrstnih objektov.

4.2.1 Prenova SNG Drama Ljubljana

Glede usmeritve za prenovu objekta je postavljeno izhodišče, da se obstoječo historično stavbo ohrani in prenovi. Prizidek, ki je neustrezen - tako funkcionalno in tehnično kot tudi v smislu arhitekture - pa se odstrani in nadomesti z novim, tehnično in funkcionalno ustreznim in varnim objektom.

Izvede se celotna odstranitev obstoječega prizidka iz 60-ih let in sicer tako, da se ohranjeno konstrukcijo historičnega dela ustrezno zavaruje in zaščiti. Odstrani se tudi odrski stolp, ki je sedaj vzidan v prizidek iz 60-ih let in je tako (zaradi nefunkcionalnosti) predviden za odstranitev skupaj s prizidkom. V notranjosti historičnega objekta se odstrani tudi plošča parterja v namen izboljšanja vizur nove dvorane. Del konstrukcije nad novo avlo se odstrani in zamenja z novimi betonskimi nosilci za premostitev razpona. V notranjosti se obnovijo tudi vsa štiri obstoječa stopnišča, ki se utrdijo z novimi betonskimi jedri.

Začasno se odstrani in primerno deponira tudi varovane dele historičnega objekta, ki so del zunanje ureditve (zunanja stopnišča, volute,...). Te se med gradnjo v sklopu zunanje ureditve po navodilih ZVKDS obnovi in ponovno vgradi.

Nova SNG Drama Ljubljana je sestavljena iz **obnovljene historične stavbe Drame**, zgrajene v začetku 20. stoletja, **novega produkcijskega volumna**, ki nadomešča tehnični prizidek iz 60-ih let, in kletnih prostorov za potrebe **nove reprezentativne avle in Male drame**. Enako pomemben je tudi odprti prostor okoli objekta - **prostor trga**, ki se ponovno vzpostavlja in ustvarja jasen urbani parter, objektu SNG Drama pa daje jasno pozicijo v mestu in jo obenem z njim povezuje.

Obstoječi historični objekt se ohrani in obnovi in se s prenovo v čim večji meri vrne v nekdanje stanje. Vse notranje prezidave in neustrezne pretekle intervencije se očisti in odstrani. Vzpostavi se manjkajoče logične povezave. Popravi se naklon parterja s sedeži. Vzporedno s postopki prenove se obstoječo stavbo Drame opremi tudi z vsemi tistimi sodobnimi tehničnimi izboljšavami, ki so neobhodno nujne, in sicer na način, ki obstoječo historično strukturo ohrani v največji meri. Tako se npr. izvede statično sanacijo v okvirjih, ki jih obstoječi objekt dopušča.

V smislu dobrega funkcioniranja in statične sanacije se predvidi vstavev novih betonskih jeder-stopnišč znotraj obstoječih stopniščnih stolpov - na ta način se zagotovi tudi vertikalne povezave z novo avlo - foyerjem v kletni etaži. Dve novi dvigali povežeta vse etaže - od zgornjega balkona do foyerja v kleti.

Izboljšava požarne varnosti bo izvedena z minimalnim vplivom na dožemanje prostora historičnega objekta.

Glavna dvorana se obnovi in restavrira v kar največji meri skladno z izvorno zasnovo. Predvidena je sprememba naklona parterja v namen izboljšanja vizur gledalcev. Uredi se prezračevanje dvorane z vpihom izpod sedežev, z vizualno usklajenimi elementi. Vse morebitne posege se uskladi s pogoji in zahtevami ZVKDS in konservatorskim načrtom. Zunanost stare Drame se v celoti obnovi, s povrnitvijo vseh fasadnih in ostalih elementov v nekdanje stanje. Zunanjo in notranjo podobo objekta se uskladi z zahtevami Spomeniškega varstva in s celotnim vizualnim konceptom tria stara Drama - novi prizidek - novi trg.

Obstoječa zdrava drevesa ob Drami se izkopljejo in presadijo na novo lokacijo na trgu pred Dramo.

4.2.1.1 Funkcioniranje in organizacija celote

Interna ureditev celote temelji na vzpostavitvi jasnih programskih pasov, ki so funkcionalno v relacijah, a imajo vsi svoje posebne zahteve in interne logike.

Tehnični volumen prizidka je organiziran enostavno, z upoštevanjem predvidenih programskih zahtev in povezav. Organiziran je s pomočjo notranjega hodnika, ki poteka vzdolžno po sredini, objame prostor velikega odra in s tem omogoči enostavno horizontalno povezovanje ter obenem razdelitev programov na velike v sredini in male (ki potrebujejo svetlobo in svež zrak) na robu.

Z dvema vertikalnima jedroma se vse etaže povežejo med seboj. Ti dve jedri sta namenjeni interni komunikaciji igrskega in umetniškega ansambla (nad koto nič), tehnični del, ki je vezan na manipulacijo, pa dobi še svojo interno povezavo preko tehničnega internega stopnišča s tovrnim dvigalom.

Garderobe - zasnova postavlja vse igrske garderobe ob zadnjo fasado, tako da imajo vse stik z zunanostjo, so svetle in zračne. Horizontalni komunikacijski hodnik in dve vertikalni jedri jih medsebojno povezujejo in vežejo tudi na ostale interne programe in gledališke dvorane.

Umetniški oddelek se nahaja v 4. nadstropju, v prostorih, ki so enako kot garderobe postavljene ob zadnjo fasado (svetloba, zrak, itd.). Medsebojno se povezujejo preko vzdolžnega internega hodnika.

Interna kavarna - je postavljena v zadnjo etažo objekta. Urejena je prostorno in svetlo, s pogledi preko transparentne fasade v zunanost. Njen tehnični del - kuhinja in skladišče - so povezani s prostorom manipulacije preko vertikale tovrnega dvigala. Znotraj volumna je urejena tudi zunanja terasa, ki jo obdaja tančica fasade, ki zagotavlja privatnost.

Bralne sobe in studiji - se nahajajo v 3. nadstropju. Robni prostori (bralne sobe) so urejeni prostorno in svetlo, s pogledi v zunanost preko transparentne fasade. Studii (avdio, video in gluha soba) so v notranjosti sklopa, urejeni kot akustično izolirani prostori.

Dostava, manipulacija in transporti scenskih elementov - dostava v objekt poteka preko zunanje betonske ploščadi, ki se priključuje objektu s strani Igriske ulice, kjer je že danes urejen dovoz.

Dostop je urejen tako, da tovrno vozilo zapelje neposredno v pokrito nišo. Od tam poteka dostava na prostor manipulacije in od tam dalje neposredno na oder (veliki ali eksperimentalni) ali pa preko vgrajenega tovrnega dvigala na nivo Male drame oziroma na nivo Vadbenega odra. S tovrnim dvigalom, vgrajenim v tla manipulacije, se zagotavlja transport na spodnji nivo sestavljalnice.

V 3. kleti se nahajajo potrebna pomožna skladišča in delavniški prostori za potrebe funkcioniranja gledališča.

V delu objekta je predvidena še 4. klet, kjer se nahajajo tehnični prostori in strojnice.

Vhod za zaposlene se nahaja na strani Igriške ulice, kjer je tudi vratar. Enako se iz Igriške ulice vrši tudi dostava, kjer je preko dovozne ploščadi omogočena neposredna dostava do prostora manipulacije.

Za obiskovalce sta na voljo dva vhoda, prvi skozi obstoječi glavni vhod historičnega objekta, ki vodi do velike dvorane, drugi pa preko novega prostornega stopnišča na trgu, ki vodi do nove skupne podzemne avle. Zasnovana je kot prostorna povezovalna dvorana, ki je vgrajena prečno pod stari objekt. To je prostor, ki gosti vse glavne javne spremljajoče programe gledališča, kot so nakup kart, gledališka trgovina, garderobe za obiskovalce, sanitarije, café, prostor za odmor, počitek itd. Iz njega se dostopa do dvorane Velikega odra, Male drame, Eksperimentalnega odra in Vadbenega odra, ob posebnih priložnostih pa tudi do Vadbenega odra.

Veliki oder (pritličje) - je glavni tehnično-produkcijski element prenovljene Drame in center gledališke produkcije. Njegova pozicija in velikost sta ohranjena, tehnično pa je popolnoma posodobljen z vsemi potrebnimi sodobnimi odrskimi napravami in opremo. Veliki oder je izdelan kot velika »škatla« iz betonske konstrukcije, ki je prislonjena ob dvoranski objekt stare Drame. Obstoječi historični portal na strani dvorane je popolnoma ohranjen, z notranje strani odra pa so izvedeni zahtevani tehnični portali, konstrukcije za zavese itd.

Mala drama (nivo glavne kleti) - je postavljena na nivo glavnega foyera in se tako povezuje na skupno "gala" površino, ki jo deli z dvorano Velikega odra. Zasnovana je kot fleksibilna gledališka površina pravokotne oblike, z vgrajenimi praktikabli, ki omogočajo različne načine uporabe. V dvorano se dostopa iz glavnega foyera, ob vgrajenem garderobnem sklopu.

Spremljajoče funkcije, kot so garderobe za igralce, maska, frizer, čakalna soba, rekviziti in skladišče se nahajajo v bližini.

Eksperimentalni oder – vadbeni oder Male drame (pritličje) - je organiziran kot alternativni gledališki prostor orientiran v javni prostor mesta. Nahaja se na nivoju pritličja, na skrajnem vzhodnem koncu produkcijskega volumna z dostopom po stopnišču iz glavne avle ter možnostjo ločenega dostopa iz pasaže s strani Slovenske ceste. Eksperimentalni oder funkcioniira tudi kot stranski oder glavnega odra in obenem tudi kot vadbeni oder Male Drame.

Vadbeni oder Velikega odra (2. nadstropje) - je interna gledališka dvorana, namenjena vajam in ustvarjanju gledališke produkcije. Je prostor v vsakodnevni in celodnevni uporabi.

Troetažni prostor je povsem na vrhu stavbe, skozi transparentno fasado ima lahko pogled v zunanost, zastekljena streha lahko ustvari svetel in zračen prostor.

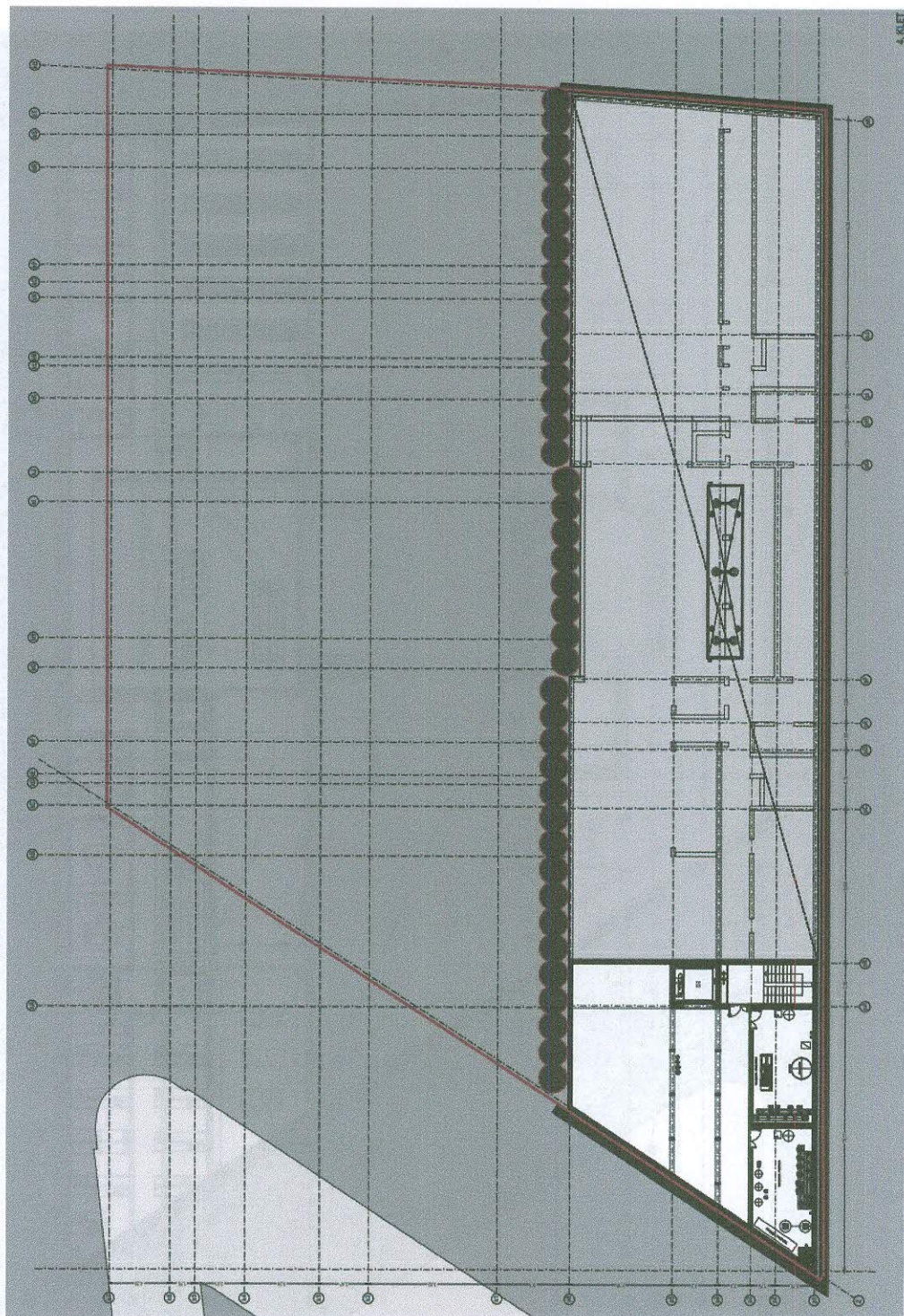
Slika 10: 3D prikazi – SNG Drama

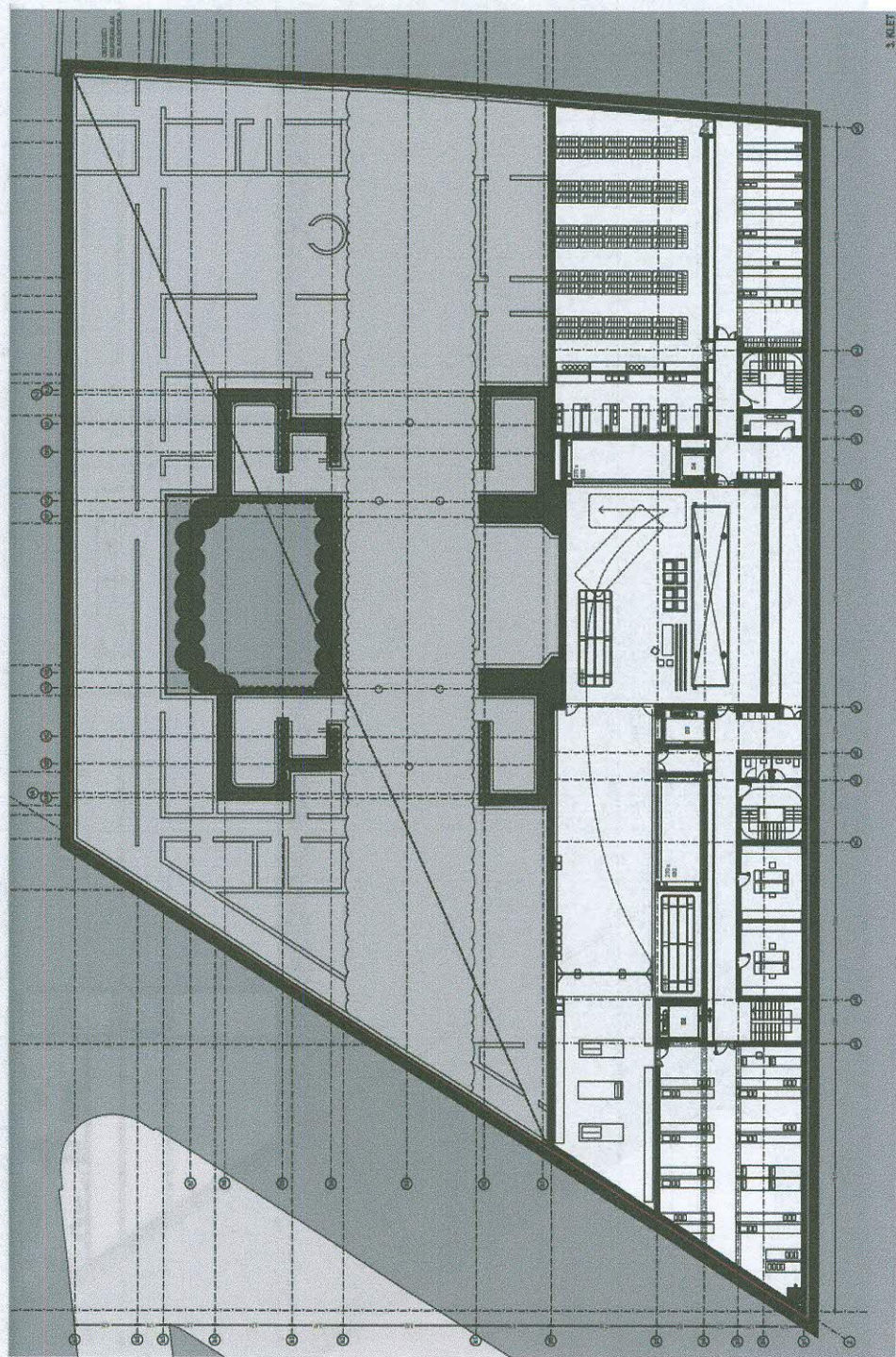
Vir: bevk perović arhitekti d.o.o.

Slika 11: Tloris 4. kleti - SNG Drama

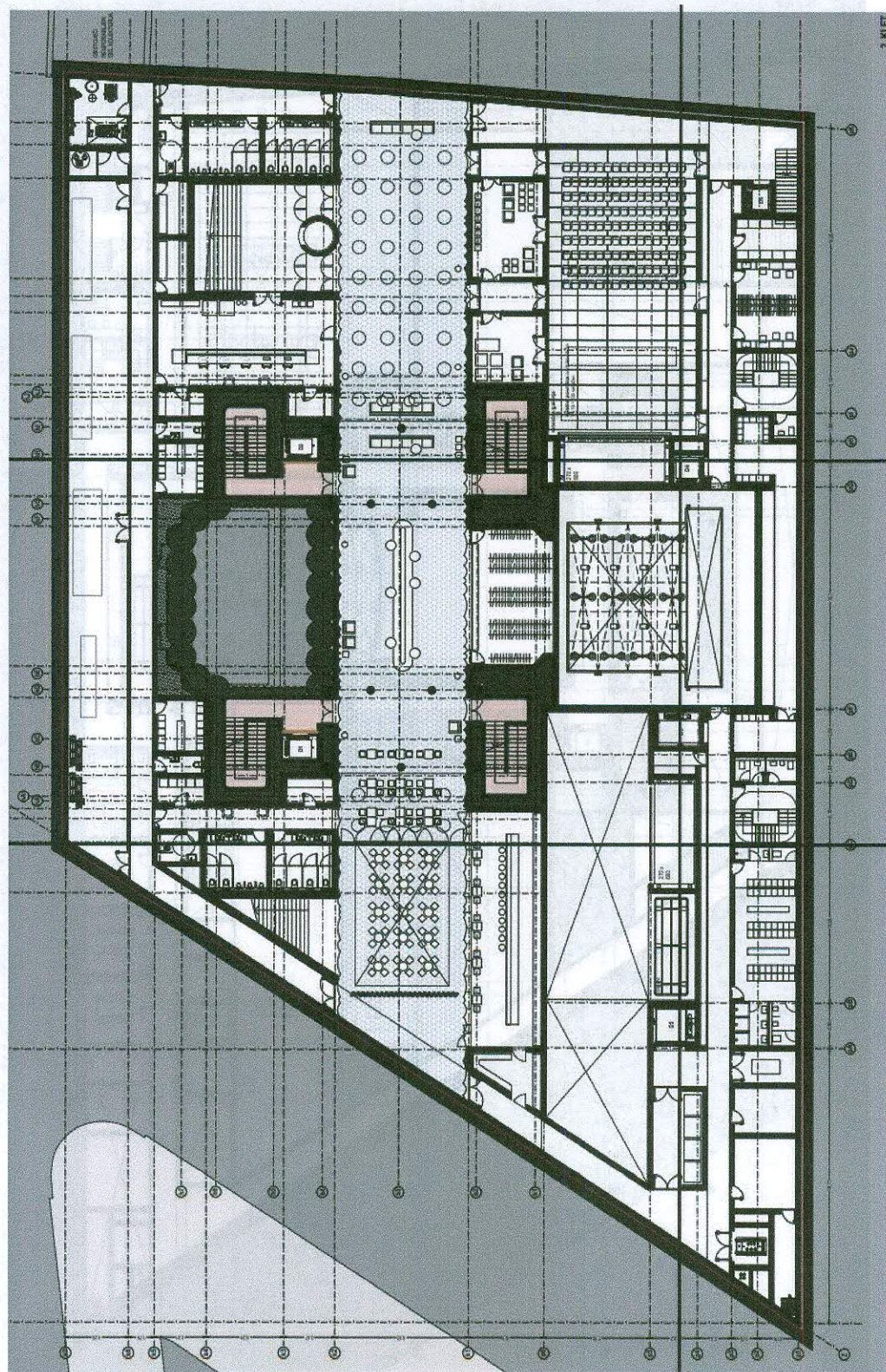
Vir: bevk perović arhitekti d.o.o.

Slika 12: Tloris 3. kleti – SNG Drama

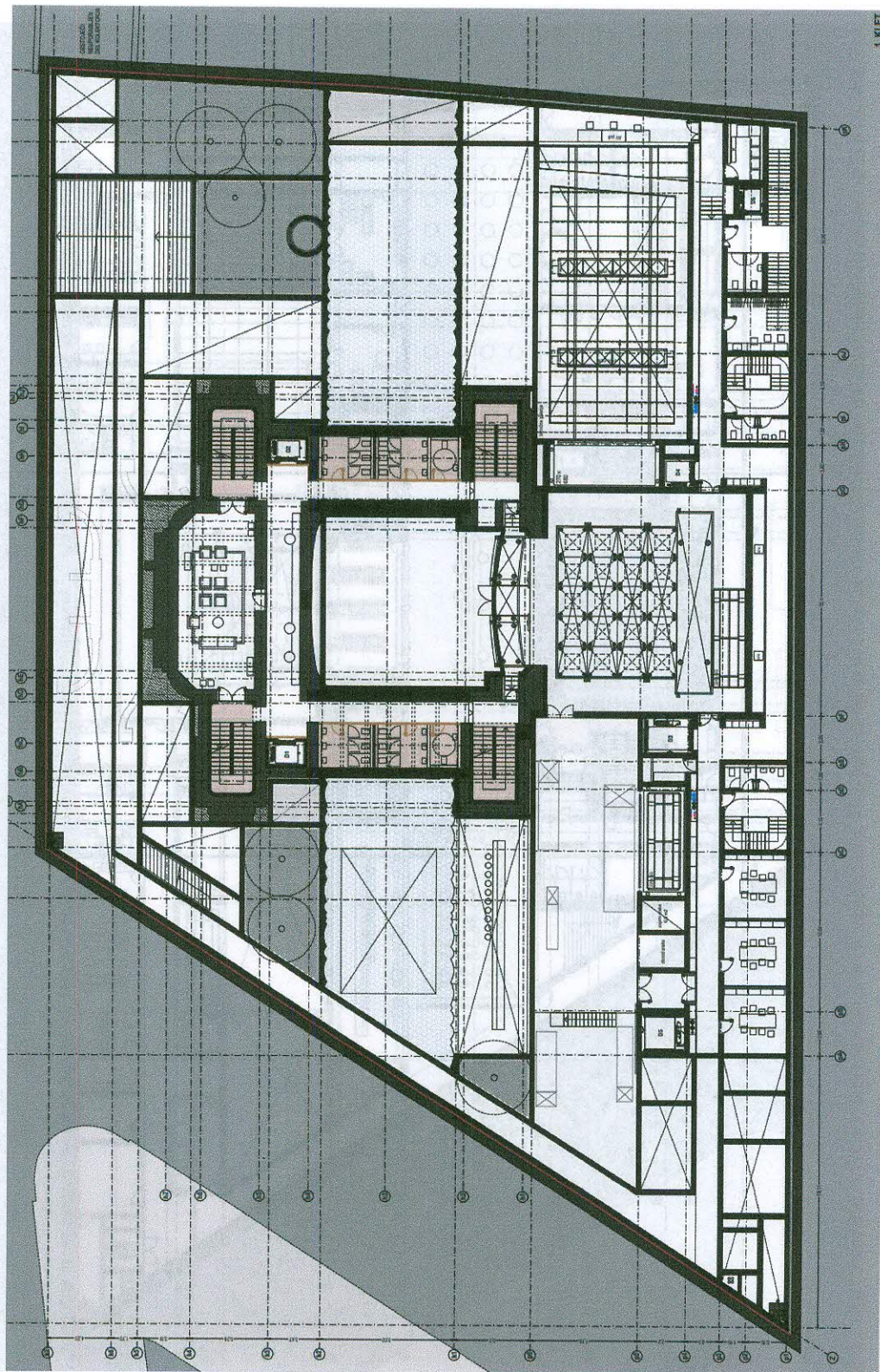
Vir: bevk perović arhitekti d.o.o.

Slika 13: Tloris 2. kleti – SNG Drama

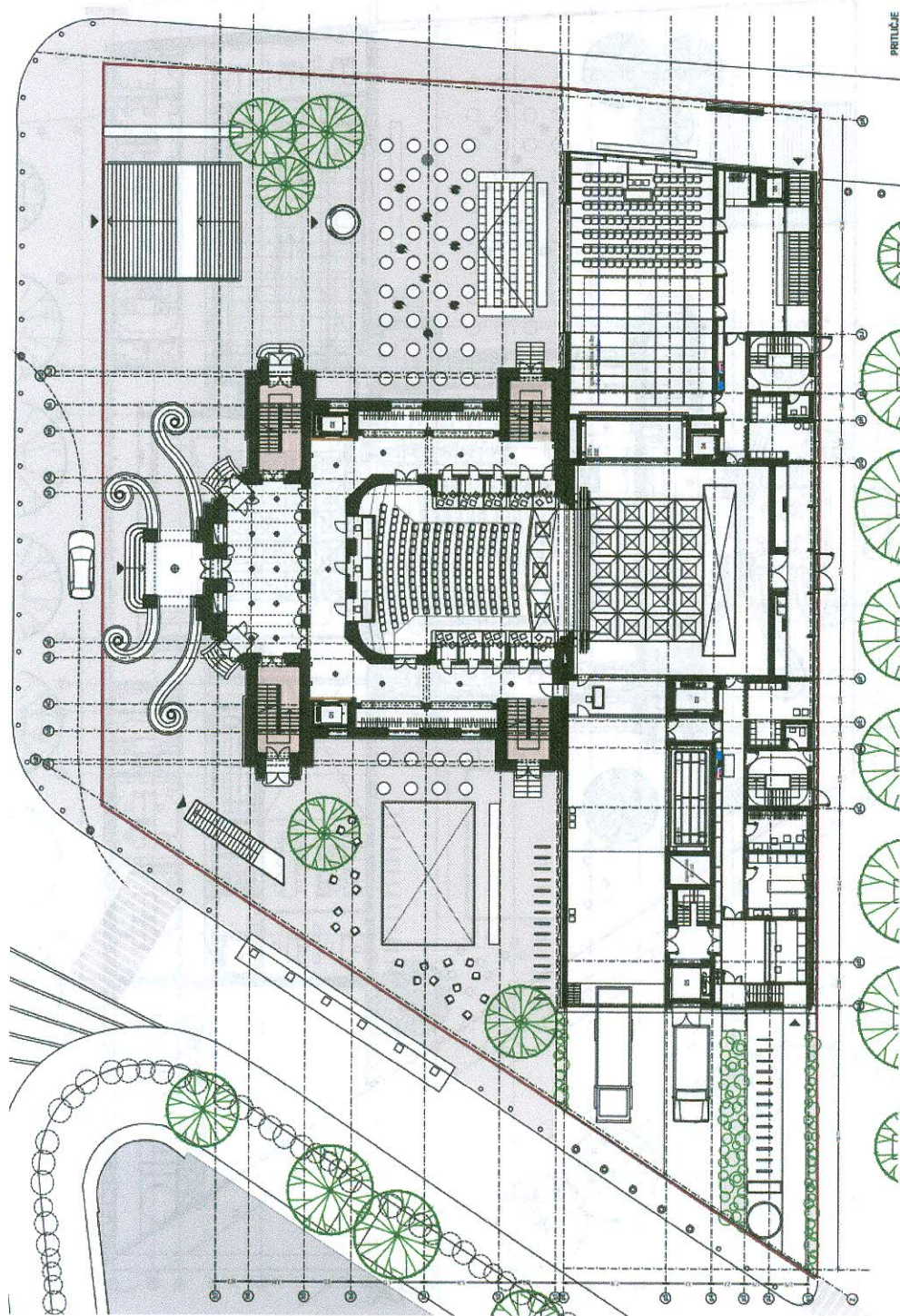
Vir: bevk perović arhitekti d.o.o.

Slika 14: Tloris 1. kleti – SNG Drama

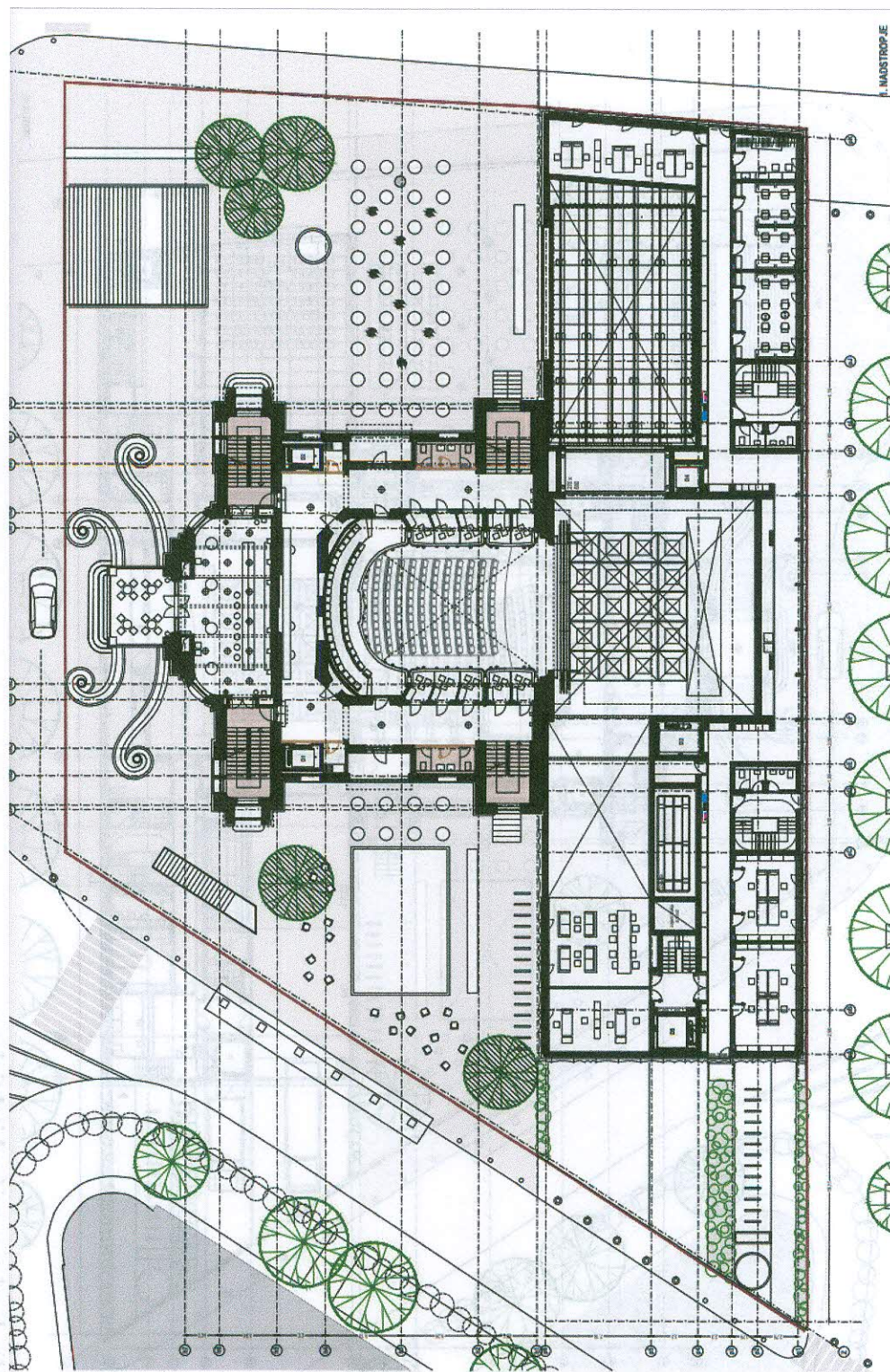
Vir: bevk perović arhitekti d.o.o.

Slika 15: Tloris pritličja – SNG Drama

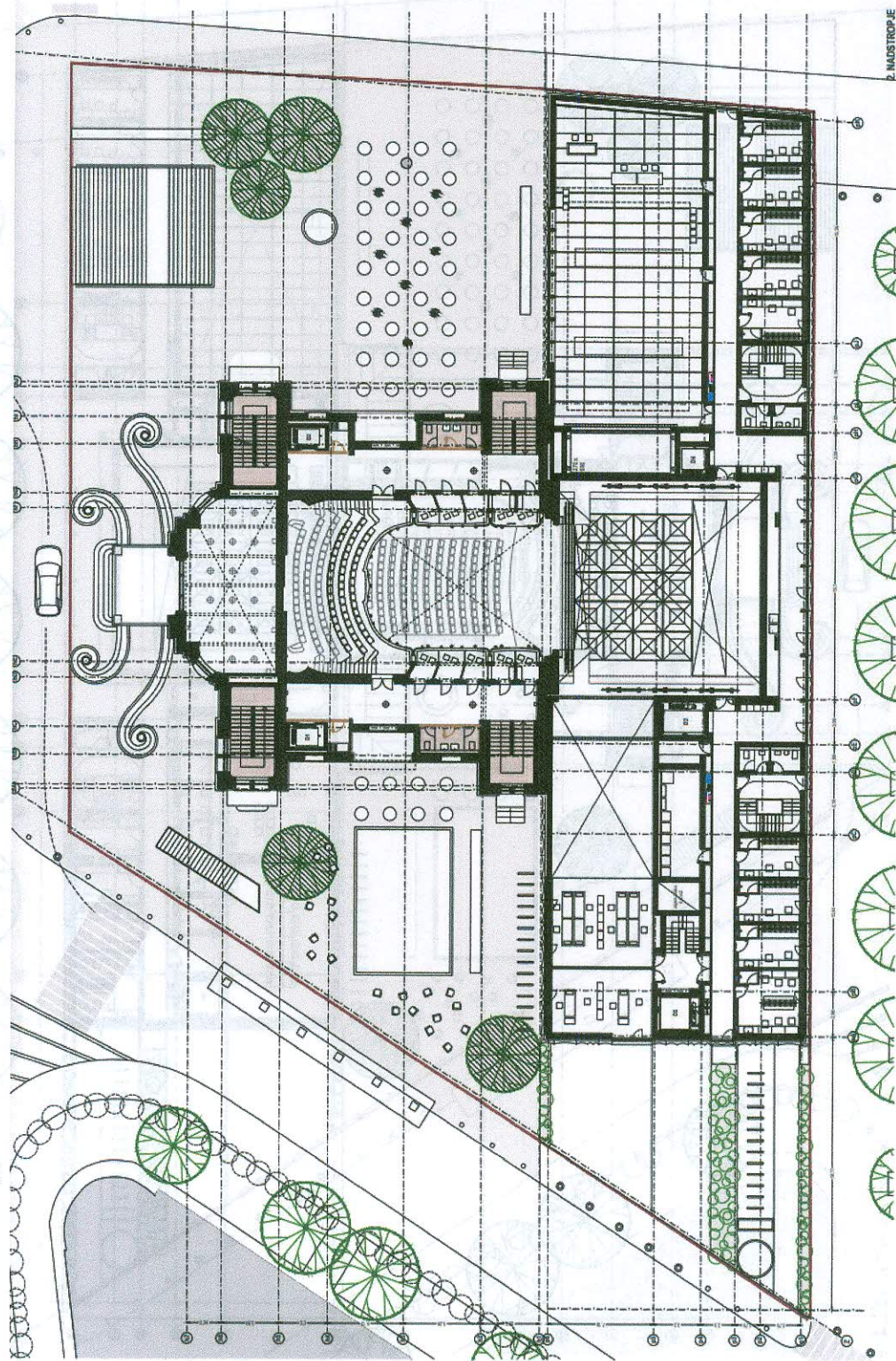
Vir: bevk perović arhitekti d.o.o.

Slika 16: Tloris 1. nadstropja – SNG Drama

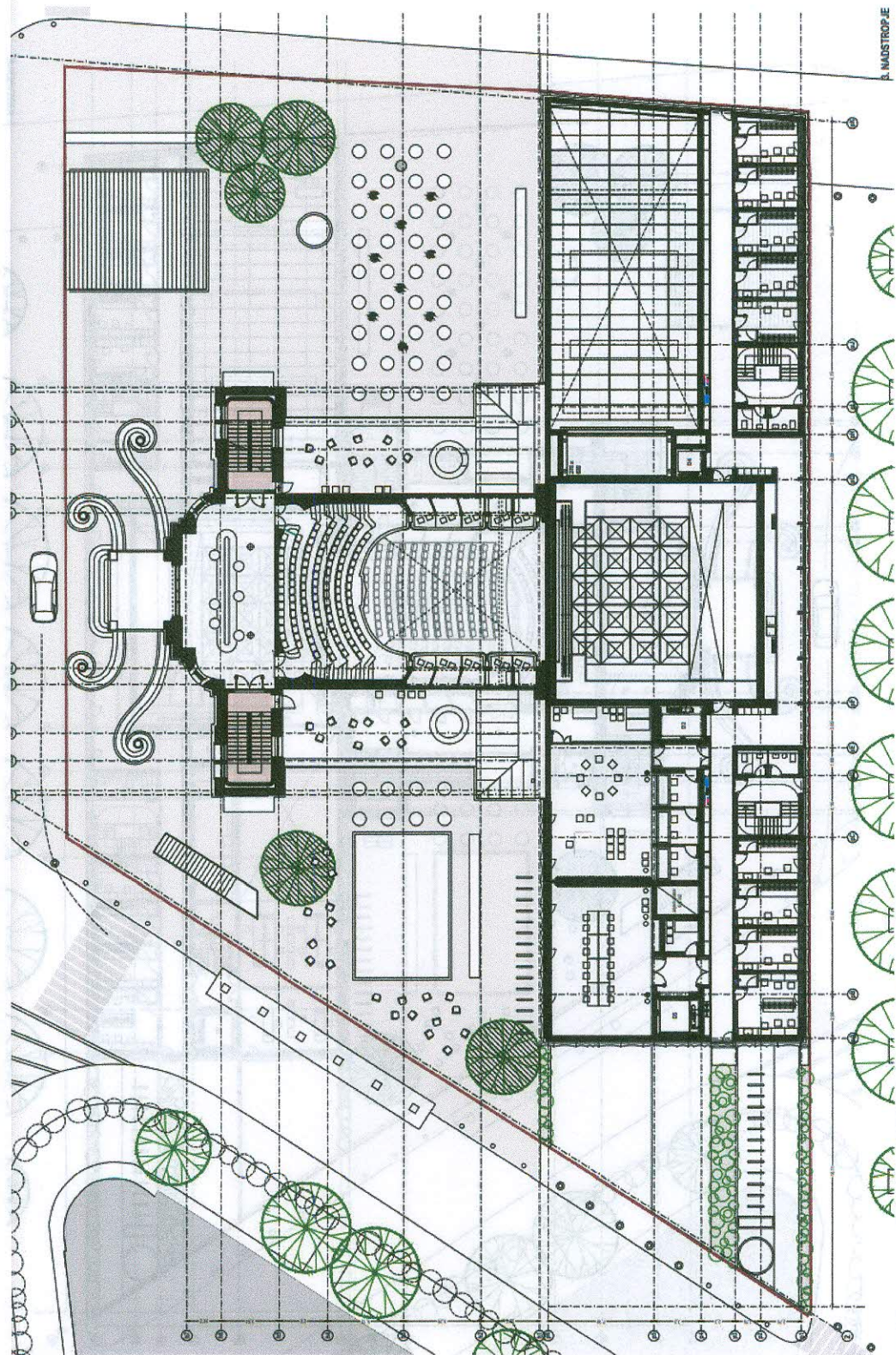
Vir: bevk perović arhitekti d.o.o.

Slika 17: Tloris 2. nadstropje – SNG Drama

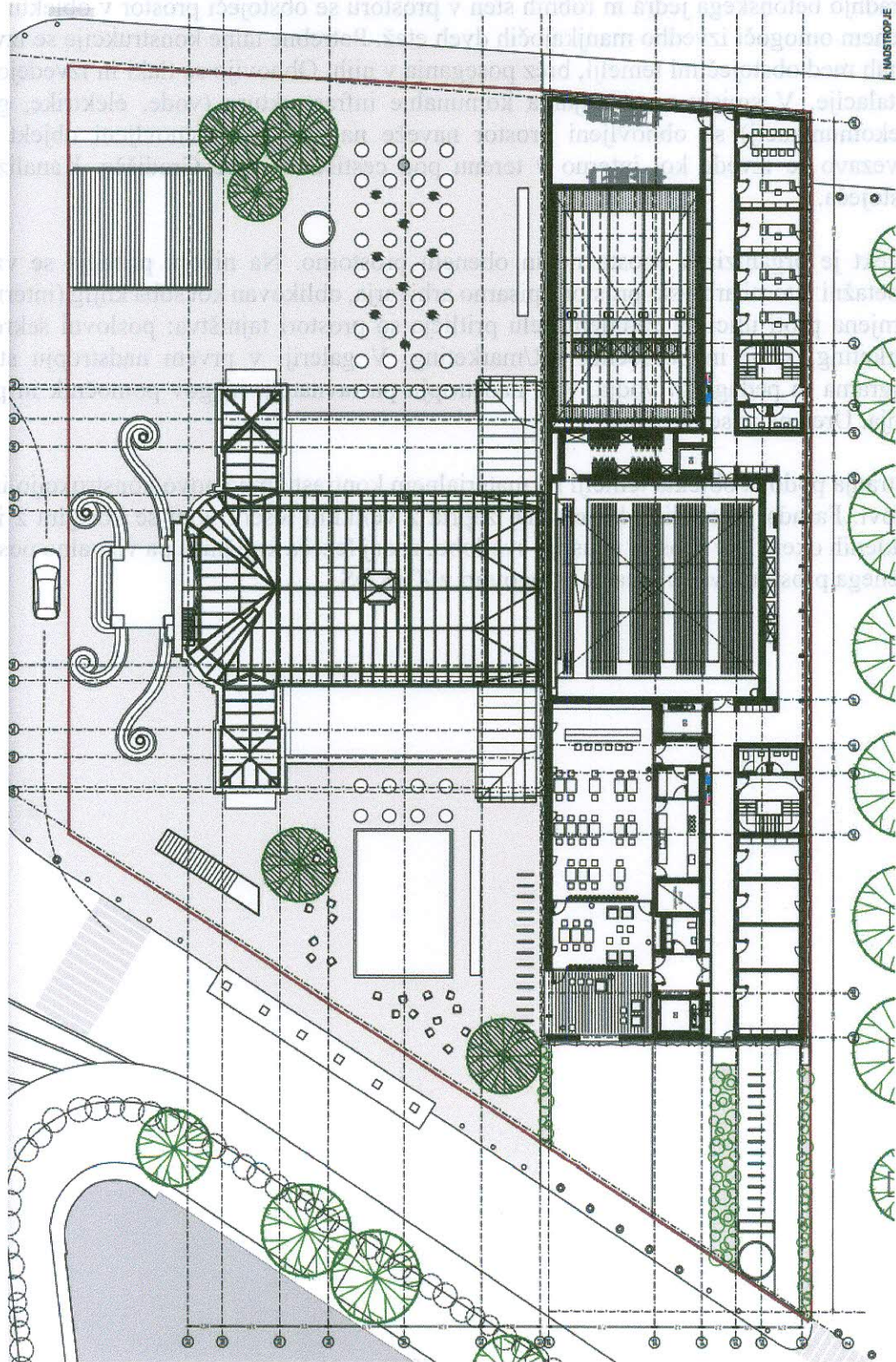
Vir: bevk perović arhitekti d.o.o.

Slika 18: Tloris 3. nadstropja – SNG Drama

Vir: bevk perović arhitekti d.o.o.

Slika 19: Tloris 4. nadstropja – SNG Drama

Vir: bevk perović arhitekti d.o.o.

4.2.2 Nemška hiša

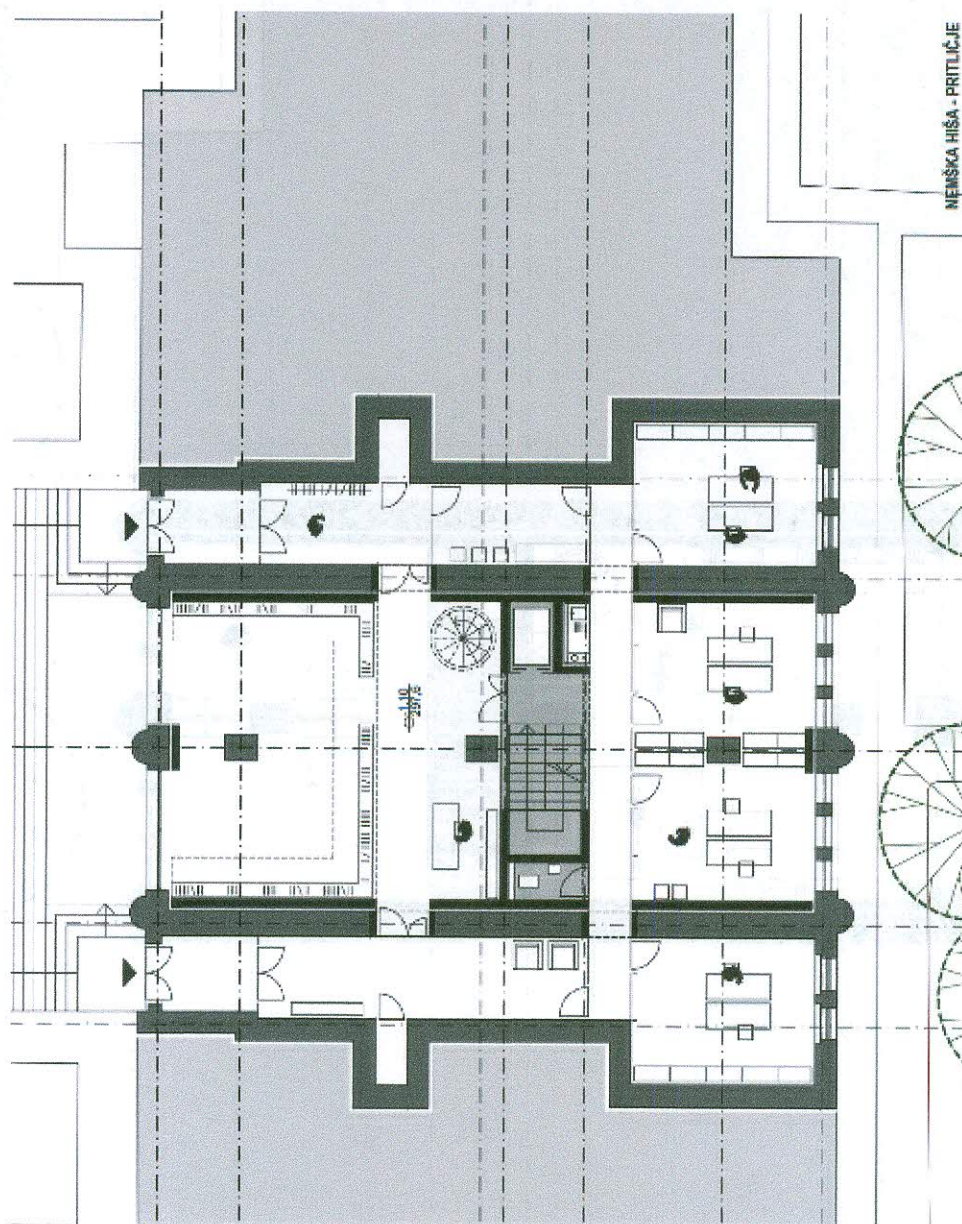
Prostore SNG Drame v Nemški hiši se prenovi. Predvideni so kot programska dopolnitev objekta SNG Drama (ločeni projekti in ločeno gradbeno dovoljenje).

Novi prostori se namenijo upravi SNG Drame. Predvidena je nova konstrukcija, ki je ločena od obstoječe in omogoča dodatek dveh novih etaž za potrebe novih prostorov. Nova konstrukcija je popolnoma ločena od obstoječe konstrukcije stavbe, v katero ne posega. Z vgradnjo betonskega jedra in robnih sten v prostoru se obstoječi prostor v objektu ojača in obenem omogoči izvedbo manjkajočih dveh etaž. Potrebne talne konstrukcije se izvedejo v conah med obstoječimi temelji, brez poseganja v njih. Obnovijo se tlaki in izvedejo interne instalacije. V smislu zagotavljanja komunalne infrastrukture (vode, elektrike, gretja in telekomunikacij) se obnovljeni prostor naveže na sosednji prenovljeni objekt Drame. Povezavo se izvede kot interno v terenu pod cestiščem ulice Gradišče. Kanalizacija je obstoječa.

Objekt je organiziran enostavno in obenem prostorno. Na nivoju pritličja se vzpostavi dvoetažni interni arhivski prostor s pisarno arhivarja, oblikovan kot soba knjig (interni arhiv) obrnjena proti ulici. V zadnjem delu pritličja so prostori tajništva: poslovni sekretar, PR marketing, kurir in pomočnik PR/marketing. V galeriji v prvem nadstropju sta vodja programa in pedagoški vodja, v 2. nadstropju pa ravnatelj, njegov pomočnik in poslovni vodja. Urejena je sejna soba.

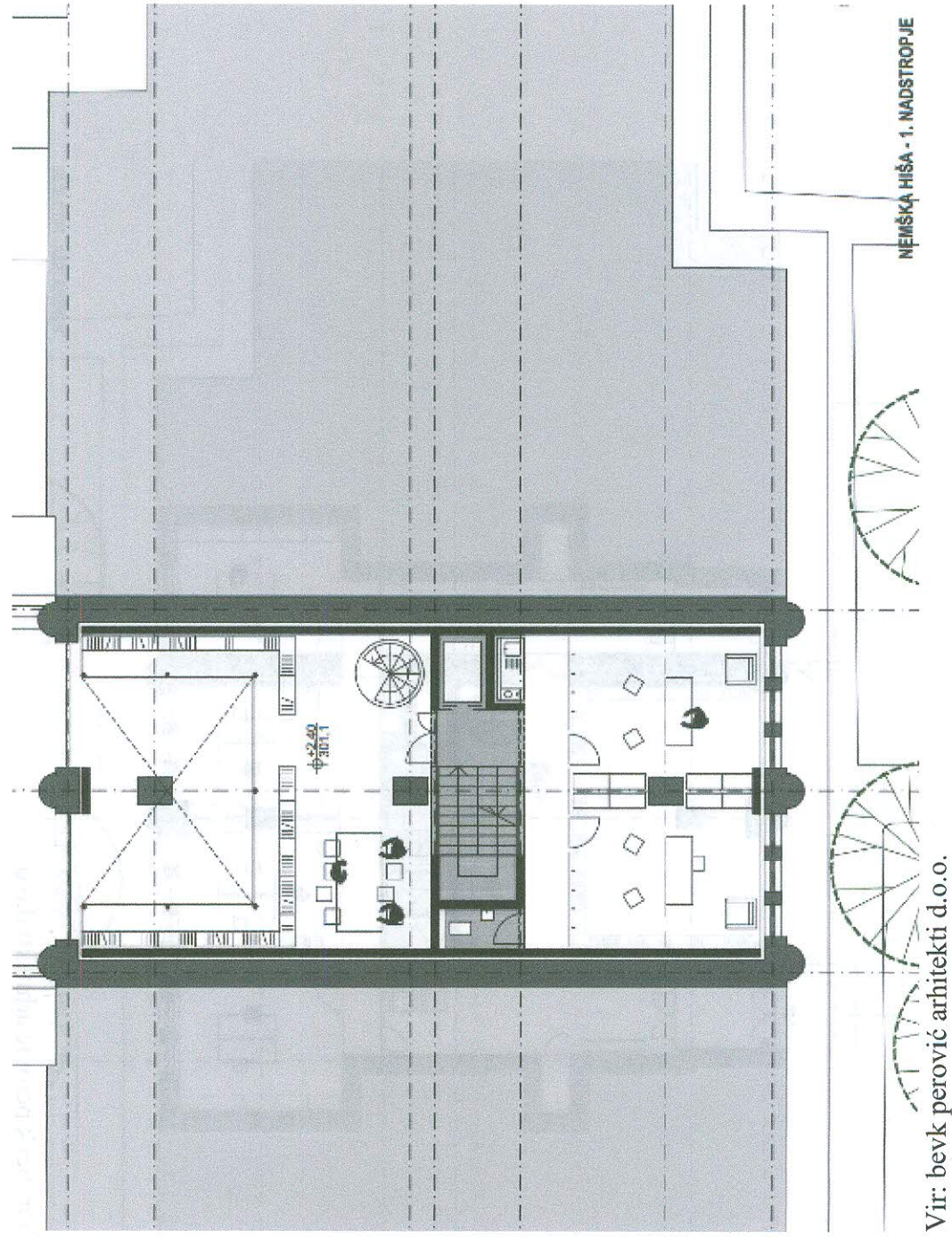
Notranja podoba objekta temelji na materialnem kontrastu med novo konstrukcijo in starim zidovi. Fasada proti ulici, ki je sedaj zaprta z velikimi leseni vrati se korigira z intarzijo steklenih oken, ki v prostor spustijo svetlobo, zadaj ležeča knjižnica pa vizualno postane del uličnega prostora, vse v skladu z dogovori z ZVKDS.

Slika 20: Tloris pritličja – Nemška hiša

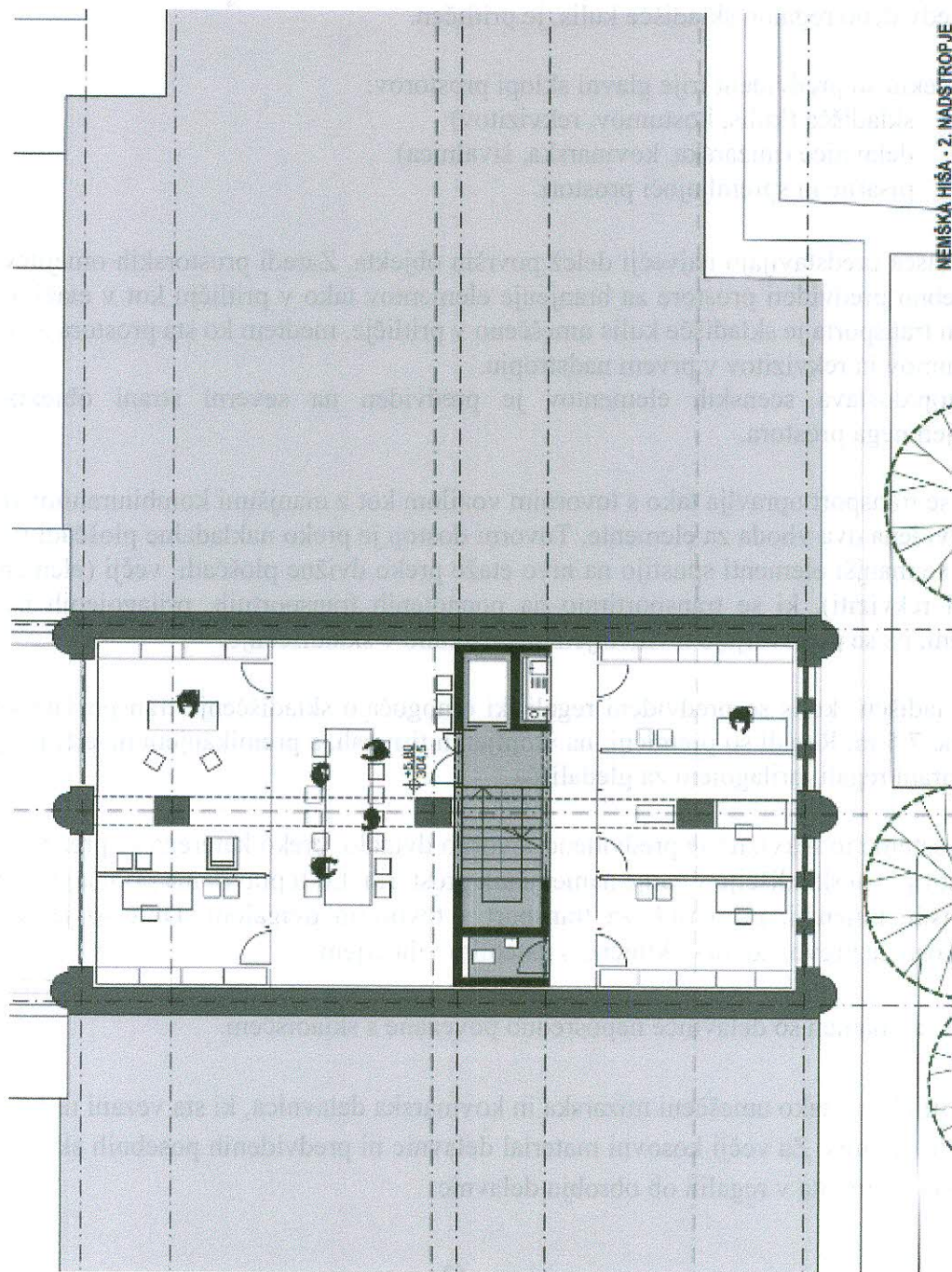

Vir: bevk perović arhitekti d.o.o.

Slika 21: Tloris 1. nadstropja – Nemška hiša

Slika 22: Tloris 2. nadstropja – Nemška hiša

NEMŠKA HIŠA - 2. NADSTROPJE

Vir: bevk perović arhitekti d.o.o.

4.2.3 Objekt logistike in depojev scenskih elementov na lokaciji obstoječega skladišča v Šentvidu, Ob zdravstvenem domu 4, Ljubljana

Na parceli se že nahajajo obstoječi prostori v obliki pritlične skladiščne hale z manjšimi spremljajočimi prostori (bivše skladišče gradbenega materiala). Prostori so dotrajani in neprimerni za opravljanje dejavnosti, zato se jih v celoti poruši. Obstoječi objekt, ki je namenjen rušenju, je velikosti cca. 921,5 m², armirano betonske in zidane konstrukcije, z lahko streho na jekleni podkonstrukciji.

Objekt je zasnovan na podlagi pogojev, ki jih določa logistika transporta, izdelave in hranjenja scenskih elementov. Zaradi prostorskih omejitev je bilo potrebno predvideti objekt v več etažah. Predvidena je velikost osnovnega objekta 82,4 m x 21,6 m, s prizidkom pisarniškega dela 10,0 m x 11,6 m. Višina objekta meri 11,80 m, etažno je objekt deljen na več delov. Osrednji del je dvoetažen in delno podkleten (K+P+1). Skrajno vzhodni del, kjer je predvideno regalno skladišče kulis, je pritličen.

V objektu so predvideni trije glavni sklopi prostorov:

- skladišča (kulis, kostumov, rekvizitov)
- delavnice (mizarska, kovinarska, šivalnica)
- pisarne in spremljajoči prostori.

Skladišča predstavljajo največji delež površin objekta. Zaradi prostorskih omejitev, je bilo potrebno predvideti prostore za hranjenje elementov tako v pritličju kot v etaži. Glede na način transporta je skladišče kulis umeščeno v pritličje, medtem ko sta prostora za skladišče kostumov in rekvizitov v prvem nadstropju.

Dostop/dostava scenskih elementov je predviden na severni strani objekta, preko sprejemnega prostora.

Ker se transport opravlja tako s tovornim vozilom kot z manjšimi kombiniranimi vozili, sta predvidena dva vhoda za elemente. Tovorni dostop je preko nakladalne ploščadi na podest, kjer se manjši elementi spustijo na nivo etaže preko dvigalne ploščadi, večji (elementi kulis, večji rekviziti), ki se transportirajo na poenotenih transportnih, prilagojenih na regalni sistem, pa se preтовarjajo z viličarjem neposredno v skladiščenje.

V skladišču kulis so predvideni regali, ki omogočajo skladiščenje transportnih vozov do višine 7,5 m. Regali so premični, na vtopljenih tirnicah, s premikanjem na elektro pogon – tipizirani regali, prilagojeni za gledališča.

Za kostume in rekvizite je predvideno tovarno dvigalo, preko katerega se prenašajo v prvo nadstropje in skladiščijo v zanje namenjenih prostorih. Le-ti praviloma prihajajo v »paketi« manjših dimenzij, primernih za transport s tovornim dvigalom. Dvigalo je standardne velikosti za prevoz tovora vključno s paletnim viličarjem.

Glede na namen so delavnice neposredno povezane s skladiščem.

V pritličju sta tako umeščeni mizarska in kovinarska delavnica, ki sta vezani neposredno na skladišče kulis. Za večji kosovni material delavnic ni predvidenih posebnih skladišč, les in kovina se hranita v regalih ob obrobju delavnic.

Za manjše elemente je predvideno skladišče ob delavnicah. Ker se izdelava elementov izvaja tudi na dislociranih lokacijah in pri zunanjih izvajalcih, imata delavnici neposreden zunanji dostop, za vnos izdelkov v vmesnih fazah. Na južnem delu objekta je predvidena direktna komunikacija med delavnicama in skladiščem kulis, saj se za večje elemente sestavljanje opravlja tudi v delu tega prostora.

V nadstropju so predvidene krojačnica, šivalnica, pralnica, likalnica in pomerjevalnica za izdelavo kostumov.

Za delovanje objekta je predviden manjši del pisarn, garderobe in ostali spremljajoči prostori.

Na vhodnem delu je predviden prostor za vratarja, za sprejem in dokumentacijo logistike. Ob prostoru za vratarja je predvidena manjša sejna soba, ki služi tudi kot prostor za sprejem tehnične dokumentacije predstav, ki jih bodo delavnice izdelovale.

V nadstropju je predvidena večja pisarna s 6 delovnimi mesti ter ločena pisarna za vodjo. Prav tako je v nadstropju predviden skupni prostor za počitek (čajna kuhinja) ter garderobe za zaposlene.

V kleti so predvideni prostori za arhive Drame ter strojnica za potrebe ogrevanja in prezračevanja.

Sama velikost parcele ne omogoča večjih zunanjih površin. Dostop in manipulativna površina sta predvidena na zahodnem delu parcele, kamor se umestijo tudi parkirna mesta za zaposlene. Dostop za dostavo je v celoti nadkrit s konzolnim delom objekta.

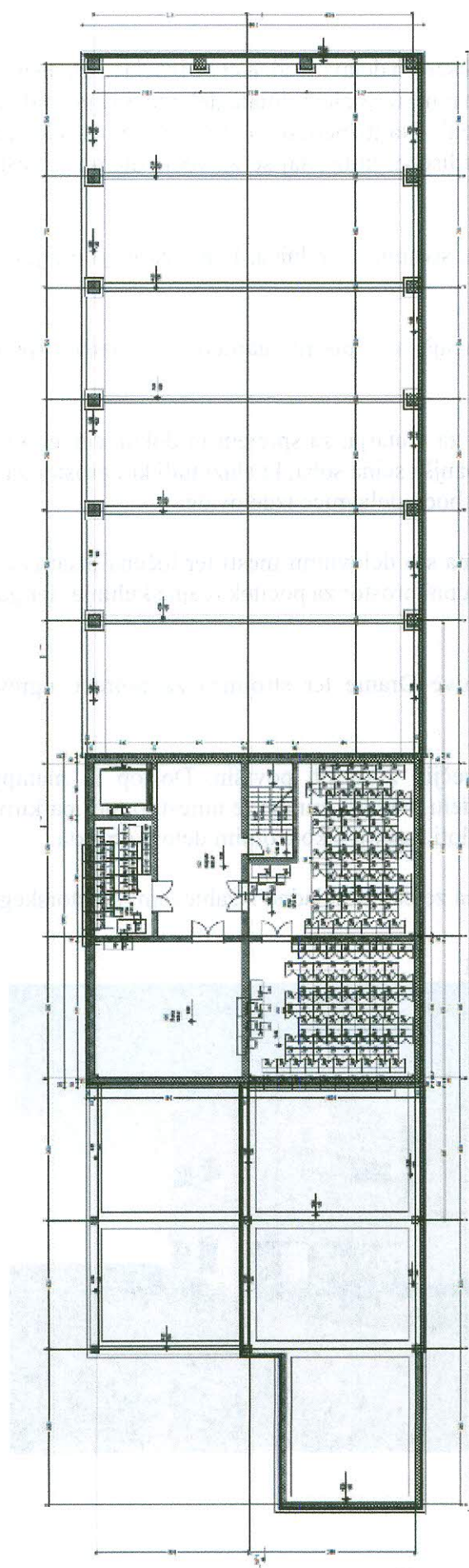
Na preostalih delih parcele je predvidena zelenica, skladno z zahtevami prostorskega akta.

Slika 23: 3D Prikaz – Skladišče Šentvid

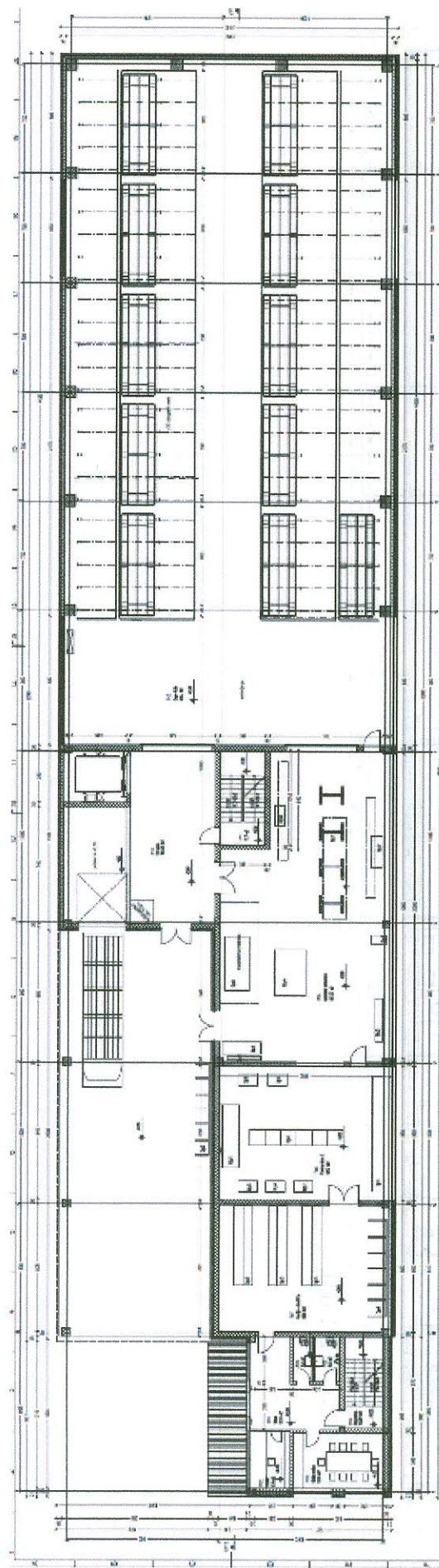
Vir: SAVA PROJEKT d.d.

Slika 24: Tloris kleti – Skladišče Šentvid

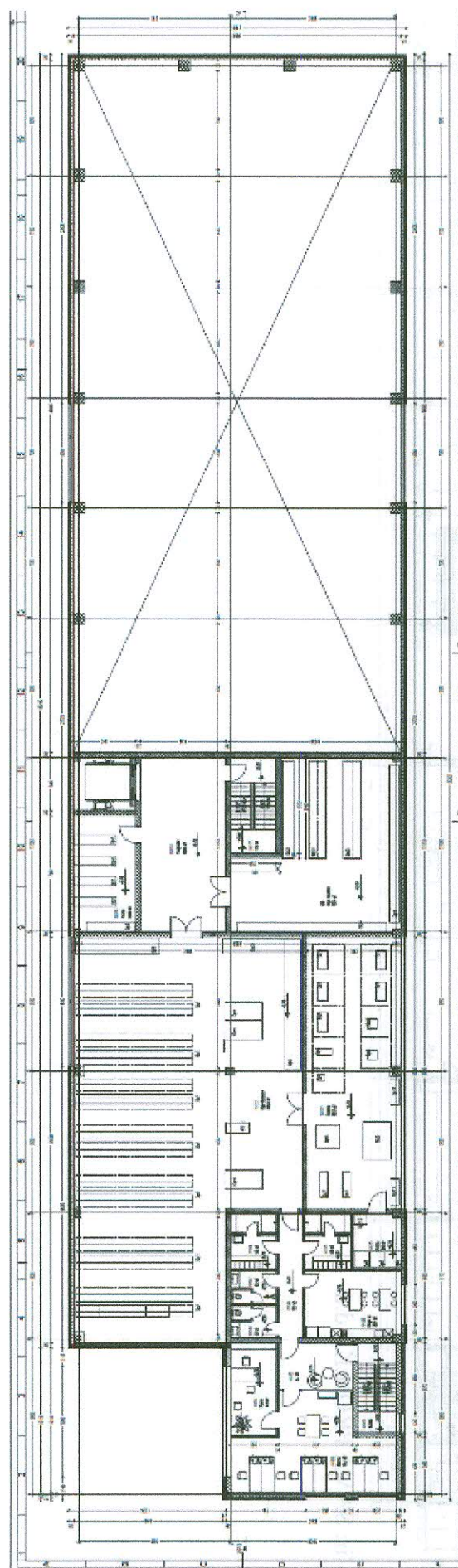
Vir: SAVA PROJEKT d.d.

Slika 25: Tloris pritličja – Skladišče Šentvid

Vir: SAVA PROJEKT d.d.

Slika 26: Tloris nadstropja – Skladišče Šentvid

Vir: SAVA PROJEKT d.d.

Tabela 6: Primerjava kvadratur, sedišč in vadbenega prostora pred in po investiciji

KVADRATURE			
Objekt	Pred investicijo v m2/bruto	Po investiciji v m2/bruto	Razlika po objektu
Drama s prizidkom	7.062	13.750	+ 6.688
Nemška hiša	267	560	+ 293
Skladišče Šentvid	921,5	2.674,5	+ 1.753
SKUPAJ	8.250,5	16.984,5	
Razlika		+ 8.734	

SEDIŠČA ZA OBISKOVALCE		
Dvorana	Število sedežev pred investicijo	Število sedežev po investiciji
Veliki oder	425	425
Mala drama	99	150
EO - Vadbeni oder Male drame	/	104
SKUPAJ	524	679
Razlika		+ 155

VADBENI PROSTORI		
	Pred investicijo v m2/neto	Po investiciji v m2/neto
Vadbeni oder Velikega odra	160	200
Vadbeni oder Male drame	66	170
Bralna soba 1	42	68
Bralna soba 2	58	61
Bralna soba 3	/	52
Bralna soba 4	/	13
SKUPAJ	326	564
Razlika		+ 238

4.3 Izbor optimalne variante

Po primerjavi variant "brez" investicije in "z" investicijo lahko zaključimo, da samo izpeljava variante "z" investicijo omogoča doseganje zastavljenih ciljev, ki so navedeni v poglavju 3. 1. Primerjava variant pokaže, da je varianta "z" investicijo razvojno bolj smiselna, saj v širše okolje prinese pomembne družbeno-ekonomske koristi, kar upravičuje vlaganja javnih sredstev.

5 OPREDELITEV VRSTE INVESTICIJE, OCENA INVESTICIJSKIH STROŠKOV PO STALNIH IN TEKOČIH CENAH IN NAVEDBA OSNOV ZA OCENO VREDNOSTI

5.1 Opredelitev vrste investicije

Tabela 7: Vrsta investicije

	Investicija v nakup		Adaptacija
x	Novogradnja		Investicijsko vzdrževanje osnovnih sredstev
x	Rekonstrukcija		Prodaja ali opustitev rabe osnovnih sredstev
Poleg tega pa tudi:			
	Če je podano državno poročstvo		Ali če je vključeno v nacionalni program

DOKUMENT IDENTIFIKACIJE INVESTICIJSKEGA PROJEKTA

Celovita prenova SNG Drama Ljubljana

5.2 Določitev vrednosti investicije po stalnih in tekočih cenah

5.2.1 Predračunska vrednost investicije po stalnih cenah

Tabela 8: Predračunska vrednost investicije po stalnih cenah

			OCENA BREZ DDV	OCENA Z DDV
A	Objekt SNG Drame z Nemško hišo			
	1.	Rušitvena dela	298.552,65 €	364.234,23 €
	2.	Zaščita gradbene jame	2.610.317,50 €	3.184.587,35 €
	3.	Izkop gradbene jame 34.000 m3	326.540,00 €	398.378,80 €
	4.	Monitoring (skupaj z dodatno sondo, geomehanski monitoring, fotodokumentacija)	125.000,00 €	152.500,00 €
	5.	Drama - novogradnja-prizidek- GOI 10.516 m2	16.727.085,00 €	20.407.043,70 €
	6.	Drama - historični objekt - GOI 3.234 m2	4.142.996,00 €	5.054.455,12 €
	7.	Zunanja ureditev 2.638 m2	499.180,00 €	608.999,60 €
	8.	Arheološke raziskave	590.175,00 €	720.013,50 €
	9.	Restavratorska dela znotraj historičnega objekta	860.694,00 €	1.050.046,68 €
	10.	Nadzor del	528.000,00 €	644.160,00 €
	11.	Nepredvidena dela	510.000,00 €	622.200,00 €
	13.	Komunalni prispevki	136.000,00 €	136.000,00 €
	14.	Nemška hiša GOI	1.621.087,20 €	1.977.726,38 €
A	SKUPAJ		28.975.627,35 €	35.320.345,37 €
B	Oprema Drama			
	1.	ODRSKA TEHNIKA - Oprema odrov, osvetlitvene in avdiovizuelne tehnologije		
		Odrska tehnika	5.100.000,00 €	6.222.000,00 €
		AV, svetlobna tehnika	3.578.161,00 €	4.365.356,42 €
	2.	Arhitekturna oprema - Pisarniška oprema, oprema garderob in skupnih prostorov	1.764.404,00 €	2.152.572,88 €
B	SKUPAJ		10.442.565,00 €	12.739.929,30 €
C	Ocena stroška delovanja SNG na nadomestnih lokacijah, selitve, skladiščenje obstoječe opreme, scenskih elementov in rekvizitov		1.045.000,00 €	1.274.900,00 €
D	Objekt logistike in depojev scenskih elementov - Skladišče Šentvid			
	1.	Komunalni prispevki	176.970,00 €	176.970,00 €
	2.	Priključki	80.000,00 €	97.600,00 €
	3.	Šentvid GOI 2.674,5 m2	2.210.071,00 €	2.696.286,62 €
	4.	Zunanja ureditev	153.706,00 €	187.521,32 €
	5.	Nadzor	48.000,00 €	58.560,00 €
	6.	Nadzor projekt opreme	12.000,00 €	14.640,00 €
	7.	Oprema - regali	248.200,00 €	302.804,00 €
	8.	Oprema - stroji	382.500,00 €	466.650,00 €
	9.	Oprema - orodja	140.000,00 €	170.800,00 €
	10.	Oprema - pisarniška	34.000,00 €	41.480,00 €
	11.	Oprema - arhiv	35.266,00 €	43.024,52 €
E	SKUPAJ		3.520.713,00 €	4.256.336,46 €
F	Dokončanje projektiranja z soglasji in projektno dokumentacijo za razpis		476.647,94 €	581.510,49 €
G	Priprava projekta in invest. dok, koordinacija, vodenje 0,8% od vrednosti GOI in opreme		343.511,24 €	419.083,72 €
SKUPAJ			44.804.064,53 €	54.592.105,33 €

5.2.2 Predračunska vrednost investicije po tekočih cenah

Tabela 9: Predračunska vrednost investicije po tekočih cenah²

		OCENA BREZ DDV	OCENA Z DDV
A	Objekt SNG Drame z Nemško hišo		
1.	Rušitvena dela	321.119,17 €	391.765,39 €
2.	Zaščita gradbene jame	2.807.622,01 €	3.425.298,85 €
3.	Izkop gradbene jame	351.221,98 €	428.490,82 €
4.	Monitoring (skupaj z dodatno sondo, geomehanski monitoring, fotodokumentacija)	134.448,30 €	164.026,93 €
5.	Drama - novogradnja-prizidek- GOI	17.921.831,83 €	21.864.634,83 €
6.	Drama - historični objekt - GOI	4.456.150,17 €	5.436.503,21 €
7.	Zunanja ureditev	536.911,22 €	655.031,69 €
8.	Arheološke raziskave	634.784,21 €	774.436,74 €
9.	Restavratorska dela znotraj historičnega objekta	925.750,76 €	1.129.415,93 €
10.	Nadzor del	567.909,62 €	692.849,74 €
11.	Nepredvidena dela	548.549,07 €	669.229,87 €
13.	Komunalni prispevki	146.279,75 €	146.279,75 €
14.	Nemška hiša GOI	1.743.619,35 €	2.127.215,61 €
A	SKUPAJ	31.096.197,44 €	37.905.179,33 €
B	Oprema Drama		
1.	ODRSKA TEHNIKA - Oprema odrov, osvetlitvene in avdiovizuelne tehnologije		
	Odrska tehnika	5.502.670,08 €	6.713.257,50 €
	AV, svetlobna tehnika	3.860.674,41 €	4.710.022,78 €
2.	Arhitekturna oprema - Pisarniška oprema, oprema garderob in skupnih prostorov	1.903.693,99 €	2.322.506,67 €
B	SKUPAJ	11.267.038,48 €	13.745.786,95 €
C	Ocena stroška delovanja SNG na nadomestnih lokacijah, selitve, skladiščenje obstoječe opreme, scenskih elementov in rekvizitov	1.125.845,72 €	1.373.531,78 €
D	Objekt logistike in depojev scenskih elementov - Skladišče Šentvid		
1.	Komunalni prispevki	183.348,28 €	183.348,28 €
2.	Priključki	82.883,33 €	101.117,66 €
3.	Šentvid GOI	2.289.725,49 €	2.793.465,10 €
4.	Zunanja ureditev	159.245,81 €	194.279,89 €
5.	Nadzor	49.730,00 €	60.670,60 €
6.	Nadzor projekt opreme	12.432,50 €	15.167,65 €
7.	Oprema - regali	257.145,53 €	313.717,55 €
8.	Oprema - stroji	396.285,91 €	483.468,81 €
9.	Oprema - orodja	145.045,82 €	176.955,90 €
10.	Oprema - pisarniška	35.225,41 €	42.975,00 €
11.	Oprema - arhiv	36.537,04 €	44.575,19 €
E	SKUPAJ	3.647.605,12 €	4.409.741,62 €
F	Dokončanje projektiranja z soglasji in projektno dokumentacijo za razpis	553.529,34 €	675.305,79 €
G	Priprava projekta in invest. dok, koordinacija, vodenje	320.044,69 €	390.454,52 €
	SKUPAJ	48.010.260,79 €	58.500.000,00 €

² Predračun vrednosti investicije po tekočih cenah je narejen v skladu z navodili Ministrstva za kulturo.

5.3 Osnova za določitev vrednosti investicije

Pri izdelavi tabele ocene investicije je upoštevana (ciljna) vrednost investicije Ministrstva za kulturo, ki je bila določena konec leta 2020 in jo pri pripravi projekta upošteva izdelovalec investicijske dokumentacije, uporabnik pri določanju obsega potrebnih površin kot tudi projektant pri izdelavi projektne dokumentacije.

Obseg ocenjene vrednosti investicije predvideva potrebna sredstva od druge polovice leta 2022 za dokončanje vseh zgoraj navedenih povezanih projektov, kot sledi:

- zaključek pripravljalne faze (priprava, vodenje, dokončanje začetega projektiranja, prispevki),
- izvedba vseh potrebnih GOI in restavratorskih del,
- dobava in montaža opreme (tehnološka in druga oprema),
- pridobitev uporabnih dovoljenj oziroma začetek uporabe objektov za izvajanje programa SNG Drama.

6 OPREDELITEV TEMELJNIH PRVIN, KI DOLOČAJO INVESTICIJO, SKUPAJ Z INFORMACIJO O PRIČAKOVANI STOPNJI IZRABE ZMOGLJIVOSTI OZIROMA EKONOMSKI UPRAVIČENOSTI PROJEKTA

6.1 Strokovne podlage za pripravo DIIP

- Uredba o enotni metodologiji za pripravo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS št. 60/2006, 54/2010, 27/2016).
- Strategija razvoja Slovenije 2030, dostopna na: http://www.vlada.si/fileadmin/dokumenti/si/projekti/2017/srs2030/Strategija_razvoja_Slovenije_2030.pdf.
- SNG Drama Ljubljana; Strategija srednjeročnega razvoja; Strateški načrt 2020 -2024.
- Pomladanska napoved gospodarskih gibanj 2022, UMAR, april 2022.

6.2 Opis lokacije

Predmetna investicija obsega zemljišče Drame, dvoranski del Nemške hiše in območje med tema dvema stavbama na ulici Gradišče. To je parcela za gradnjo Drame – parcela 28/1, k. o. Gradišče I. v izmeri 3.297 m². Gradbena parcela Nemške hiše, kjer je dvoranski del, je parcela 27/8, povezava med Dramo in Nemško hišo je na delu parcele 27/2, vse k. o. Gradišče I.

Lokacija Objekta logistike in depojev scenskih elementov je na zemljišču Ob zdravstvenem domu 4, Ljubljana Šentvid, št. parcele 277/2 in 283/3, katastrska občina 1754 - Šentvid nad Ljubljano.

Slika 27: Lokacija prenove SNG Drama in Nemške hiše

Vir: Atlas okolja.

Slika 28: Lokacija Objekta logistike in depojev scenskih elementov

Vir: Atlas okolja.

Prostorski akti, ki veljajo na območju zemljiških parcel

- *Odlok o občinskem prostorskem načrtu mestne občine Ljubljana – izvedbeni del (Uradni list RS, št. 78/10, 10/11-DPN, 22-11-popr., 43/11-ZKZ-C, 53/12-obv.razl., 9/13-popr., 23/13-popr., 72/13-DPN, 71/14-popr., 92/14-DPN, 17/15-DPN, 50/15-DPN, 88/15-DPN in 95/15).*
- *Odlok o občinskem lokacijskem načrtu za območje urejanja CO 2/43 Drama, CO 2/44 Mali nebotičnik in del območja urejanja CT 29 Križišče Drama (Uradni list RS št. 109/07, 78/10 in 27/11).*
- *Odlok o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana – izvedbeni del (Uradni list RS, št. 78/10, 10/11 – DPN, 22/11 – popr., 43/11 – ZKZ-C, 53/12 – obv. razl., 9/13, 23/13 – popr., 72/13 – DPN, 71/14 – popr., 92/14 – DPN, 17/15 – DPN, 50/15 – DPN, 88/15 – DPN, 95/15, 38/16 – avtentična razlaga, 63/16, 12/17 – popr., 12/18 – DPN in 42/18).*
- *Odlok o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana – strateški del (Uradni list RS, št. 78/10, 10/11 – DPN, 72/13 – DPN, 92/14 – DPN, 17/15 – DPN, 50/15 – DPN, 88/15 – DPN, 12/18 – DPN in 42/18).*

6.3 Okvirni obseg in specifikacija investicijskih stroškov s časovnim načrtom izvedbe investicijskega projekta

6.3.1 Časovni načrt izvedbe investicijskega projekta

Tabela 10: Okvirni zbirni časovni načrt izvedbe investicije po varianti "Z" investicijo

		Terminski načrt Celovita prenova SNG Drame Ljubljana	Izvedeno do sept. 2022	2022					2023												2024												2025																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
		Vrsta aktivnosti		avg	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	avg	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	avg	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	avg	sep																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
I FAZA - DELA KI JIH JE POTREBNO IZVESTI PRED PRIČETKOM IZVAJANJA GOI - PRENOVA SNG DRAMA	PRIPRAVA PROJEKTA IN VODENJE	Priprava investicijske dokumentacije (DIIP)		X																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								

(sivo - I FAZA – aktivnosti, ki jih je potrebno dokončati pred začetkom izvedbe GOI za objekt DRAMA)

Osnova za časovni načrt so podrobni časovni načrti za vsakega od projektov, ki jih je pred izdelavo DIIP pripravil uporabnik – cilj dokončanje vseh del sredir

DOKUMENT IDENTIFIKACIJE INVESTICIJSKEGA PROJEKTA

Celovita prenova SNG Drama Ljubljana

6.3.2 Specifikacija investicijskih stroškov in dinamika financiranja po stalnih - tekočih cenah

Specifikacija investicijskih stroškov in dinamika financiranja investicijskega projekta je oblikovana na osnovni časovnega načrta izvedbe projekta.

Tabela 11: Specifikacija investicijskih stroškov in dinamika financiranja po stalnih cenah

	Skupaj vrednost z DDV	Leto 2022	Leto 2023	Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026
A Prenova SNG Drame z Nemško hišo	35.320.345,37 €	114.000,00 €	706.406,91 €	14.481.341,60 €	8.830.086,34 €	11.188.510,52 €
B Oprema Drama	12.739.929,30 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	4.246.218,44 €	8.493.710,86 €
C Nadomestni prostori za čas gradnje	1.274.900,00 €	0,00 €	15.000,00 €	10.000,00 €	624.950,00 €	624.950,00 €
D Objekt logistike in depojev scenskih elementov - Skladišče Šentvid	4.256.336,46 €	0,00 €	3.830.702,81 €	425.633,65 €	0,00 €	0,00 €
E Pripravljalni inženiring	1.000.594,20 €	0,00 €	200.118,84 €	300.178,26 €	400.237,68 €	100.059,42 €
A+B+C+D+E SKUPAJ	54.592.105,33 €	114.000,00 €	4.752.228,56 €	15.217.153,51 €	14.101.492,46 €	20.407.230,80 €

Tabela 12: Specifikacija investicijskih stroškov in dinamika financiranja po tekočih cenah³

	Skupaj vrednost z DDV	Dinamika financiranja po tekočih cenah				
		do konca leta 2022	leto 2023	leto 2024	leto 2025	leto 2026
A Prenova SNG Drame z Nemško hišo	37.874.689,38 €	116.948,90 €	727.916,37 €	15.458.438,91 €	9.480.343,58 €	12.091.041,62 €
B Oprema Drama	13.737.778,18 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	4.558.914,61 €	9.178.863,57 €
C Nadomestni prostori za čas gradnje	1.372.465,61 €	0,00 €	15.456,74 €	10.674,73 €	670.972,00 €	675.362,14 €
D Objekt logistike in depojev scenskih elementov - Skladišče Šentvid	4.401.696,69 €	0,00 €	3.947.344,33 €	454.352,36 €	0,00 €	0,00 €
E Pripravljalni inženiring	1.113.370,14 €	0,00 €	215.681,95 €	335.147,00 €	449.444,81 €	113.096,38 €
A+B+C+D+E SKUPAJ	58.500.000,00 €	116.948,90 €	4.906.399,39 €	16.258.613,00 €	15.159.675,00 €	22.058.363,71 €

³ Dinamika financiranja po tekočih cenah je narejena v skladu z navodili Ministrstva za kulturo.

6.4 Varstvo okolja

Investicijski projekt bo usklajen s splošnimi predpisi o varstvu okolja, skladno z določili *Zakona o varstvu okolja* (Uradni list RS, št. 44/22, ZVO-2) in podzakonskih aktov. Pri načrtovanju in izvedbi investicijskega projekta bodo upoštevana vsa predpisana izhodišča za varstvo okolja (okoljska učinkovitost, učinkovitost izrabe naravnih virov, trajnostna dostopnost, izboljšanje bivalnega okolja in zmanjševanje vplivov na okolje).

Odpadke, ki nastanejo pri izvajanju del, je vsak izvajalec dolžan odstranjevati skladno z *Uredbo o odpadkih* (Uradni list RS, št. 37/15 s spr. in dop.), ki določa splošna pravila za ravnanje in druge pogoje za preprečevanje ali zmanjševanje škodljivih vplivov nastajanja odpadkov in ravnanja z njimi ter zmanjševanje celotnega vpliva uporabe naravnih virov in izboljšanje učinkovitosti uporabe naravnih virov v skladu z *Direktivo 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta* z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L št. 312 z dne 22. 11. 2008, str. 3), zadnjič spremenjeno z *Direktivo Komisije (EU) 2015/1127* z dne 10. julija 2015 o spremembi Priloge II k Direktivi 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L št. 184 z dne 11. 7. 2015, str. 13), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2008/98/ES). Nadalje je vsak izvajalec dolžan ravnati z odpadki skladno zlasti, vendar ne izključno, z naslednjimi predpisi: *Uredbo o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih* (Uradni list RS, št. 34/08); *Uredbo o odlagališčih odpadkov* (Uradni list RS, št. 10/14 s spr. in dop.), *Uredbo o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode* (Uradni list RS, št. 98/15 s spr. in dop.). V primeru nastanka posebnih odpadkov, ki niso urejeni z *Uredbo o odpadkih*, pa se mora ravnati izvajalec v skladu s posebnimi (področnim) predpisi, v vsakem primeru pa naročniku predložiti dokazilo o ustreznem ravnanju z odpadki.

V času del je sicer pričakovati nastajanje manjših količin nevarnih odpadkov, predvsem kot posledice vzdrževanja gradbene in strojne mehanizacije ter nepredvidenih dogodkov, ki v primeru nepravilnega ravnanja predstavljajo nevarnost za okolje. Takšni odpadki so na primer: odpadna olja (odpadna hidravlična olja, iztrošena motorna, strojna in mazalna olja), prazna oljna embalaža, čistilne krpe, posebna čistilna sredstva, z olji onesnažena zemlja in vpojni materiali ter odpadne baterije oziroma akumulatorji ipd.. Te odpadke je treba zbirati v tipskih posodah – smetnjakih. Odpadki za reciklažo se bodo zbirali v ustreznih kontejnerjih na mestih za zbiranje teh odpadkov. Vrsta in način zbiranja odpadkov bosta izvedena glede na zahteve in pogoje pooblaščenega podjetja za zbiranje ter odvoz odpadkov.

Prav tako je treba v okviru izvajanja obravnavane investicije upoštevati še *Pravilnik o učinkoviti rabi energije v stavbah* (PURES, Uradni list RS, št. 52/10 s spr. in dop.) za zmanjševanje vplivov na okolje z vidika rabe naravnih virov, energetske učinkovitosti, okoljske sprejemljivosti (uporaba najboljših razpoložljivih tehnik, uporaba referenčnih dokumentov, nadzor emisij in tveganj, zmanjšanje količin odpadkov in ločeno zbiranje odpadkov) ipd.

Ocenjuje se, da bo obremenitev okolja v času del minimalna. Spoštovanju predpisov ter izvajanju ukrepov bo namenjena posebna skrb, da se preprečijo morebitni negativni vplivi na okolje.

6.5 Kadrovska organizacijska shema

6.5.1 Kadrovska organizacijska shema izvedbe projekta

Investitor predmetne investicije je SNG Drama Ljubljana, Erjavčeva cesta 1, 1000 Ljubljana. Odgovorna oseba investitorja je ravnateljica SNG Drama Ljubljana.

Ministrstvo za kulturo bo za namen strokovnega spremljanja investicije imenovalo delovno skupino sestavljeno iz: predstavnikov Ministrstva za kulturo, predstavnikov SNG Drama Ljubljana in zunanjih strokovnih sodelavcev.

Za posamezne faze projekta (izdelava investicijske, projektne dokumentacije, vodenje, nadzor) bodo skrbeli izbrani (javno naročilo), strokovno usposobljeni zunanji izvajalci.

Investicija se bo izvedla v skladu z Zakonom o javnem naročanju.

Ob zaključku izvedbe operacije bo izpeljan tehnični pregled (skladnost izvedbe operacije s projektno dokumentacijo in s predpisi) in kvalitetni prevzem operacije. S kvalitativnim prevzemom operacije bo opravljen kvaliteten pregled opravljenih del. Kvalitetni prevzem se bo opravil zapisniško, v zapisniku pa bodo navedene tudi vse ugotovljene pomanjkljivosti in roki za njihovo odpravo. Najkasneje v 30 dneh po zaključku celotnega projekta bo izdelano končno poročilo, ki bo posredovano pristojnemu organu investitorja.

Po končani investiciji bodo objekti predani v uporabo SNG Drama Ljubljana.

6.5.2 Kadrovska organizacijska shema upravljanja

Tabela 13: Kadrovska shema pred in med investicijo

Struktura zaposlenih	Trenutno število zaposlenih		Število zaposlenih med izvajanjem investicije	
	Leto 2022	Leto 2023	Leto 2024	Leto 2025
Igralski ansambel	43	43	43	43
Dramaturgi in lektorji	5	5	5	5
Tehnično osebje - organizacija predstav	70	70	70	70
Uprava	22	22	22	22
SKUPAJ	140	140	140	140

Po investiciji SNG Drama Ljubljana pričakuje potrebe po dodatnih zaposlitvah za izvajanje programa v prenovljenih prostorih.

DOKUMENT IDENTIFIKACIJE INVESTICIJSKEGA PROJEKTA

Celovita prenova SNG Drama Ljubljana

6.6 Predvideni viri in dinamika financiranja

Tabela 14: Viri in dinamika financiranja po stalnih cenah

		Dinamika financiranja po stalnih cenah				
	Skupaj vrednost z DDV	Leto 2022	Leto 2023	Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026
A Prenova SNG Drame z Nemško hišo	35.320.345,37 €	114.000,00 €	706.406,91 €	14.481.341,60 €	8.830.086,34 €	11.188.510,52 €
B Oprema Drama	12.739.929,30 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	4.246.218,44 €	8.493.710,86 €
C Nadomestni prostori za čas gradnje	1.274.900,00 €	0,00 €	15.000,00 €	10.000,00 €	624.950,00 €	624.950,00 €
D Objekt logistike in depojev scenskih elementov - Skladišče Šentvid	4.256.336,46 €	0,00 €	3.830.702,81 €	425.633,65 €	0,00 €	0,00 €
E Pripravljalni inženiring	1.000.594,20 €	0,00 €	200.118,84 €	300.178,26 €	400.237,68 €	100.059,42 €
A+B+C+D+E SKUPAJ	54.592.105,33 €	114.000,00 €	4.752.228,56 €	15.217.153,51 €	14.101.492,46 €	20.407.230,80 €
Viri financiranja po stalnih cenah						
Ministrstvo za kulturo	54.592.105,33 €	114.000,00 €	4.752.228,56 €	15.217.153,51 €	14.101.492,46 €	20.407.230,80 €

Tabela 15: Viri in dinamika financiranja po tekočih cenah⁴

		Dinamika financiranja po tekočih cenah				
	Skupaj vrednost z DDV	do konca leta 2022	leto 2023	leto 2024	leto 2025	leto 2026
A Prenova SNG Drame z Nemško hišo	37.874.689,38 €	116.948,90 €	727.916,37 €	15.458.438,91 €	9.480.343,58 €	12.091.041,62 €
B Oprema Drama	13.737.778,18 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	4.558.914,61 €	9.178.863,57 €
C Nadomestni prostori za čas gradnje	1.372.465,61 €	0,00 €	15.456,74 €	10.674,73 €	670.972,00 €	675.362,14 €
D Objekt logistike in depojev scenskih elementov - Skladišče Šentvid	4.401.696,69 €	0,00 €	3.947.344,33 €	454.352,36 €	0,00 €	0,00 €
E Pripravljalni inženiring	1.113.370,14 €	0,00 €	215.681,95 €	335.147,00 €	449.444,81 €	113.096,38 €
A+B+C+D+E SKUPAJ	58.500.000,00 €	116.948,90 €	4.906.399,39 €	16.258.613,00 €	15.159.675,00 €	22.058.363,71 €
Viri financiranja po tekočih cenah						
Ministrstvo za kulturo	58.500.000,00 €	116.948,90 €	4.906.399,39 €	16.258.613,00 €	15.159.675,00 €	22.058.363,71 €

⁴ Viri in financiranja po tekočih cenah so narejeni v skladu z navodili Ministrstva za kulturo.

DOKUMENT IDENTIFIKACIJE INVESTICIJSKEGA PROJEKTA

Celovita prenova SNG Drama Ljubljana

in sicer:

	Skupaj vrednost z DDV	do konca leta 2022	leto 2023	leto 2024	leto 2025	leto 2026
200724	30.771.012,39 €	0,00 €	4.906.399,39 €	6.578.130,00 €	7.750.845,00 €	11.535.638,00 €
131080	27.728.987,61 €	116.948,90 €	0,00 €	9.680.483,00 €	7.408.830,00 €	10.522.725,71 €
	58.500.000,00 €	116.948,90 €	4.906.399,39 €	16.258.613,00 €	15.159.675,00 €	22.058.363,71 €

6.7 Pričakovana stopnja izrabe zmogljivosti oziroma ekonomska upravičenost projekta

Z izvedbo prenove SNG Drama Ljubljana se pričakuje povečanje prihodkov na račun večjih prihodkov od prodaje vstopnic ter abonmajev in prodaje konto vstopnic, večjega števila predstav in gostovanj, sodobne ter racionalne logistike in s tem boljšega izkoriščanja kadra.

Investicija v objekt logistike in depojev scenskih elementov bo zagotovila ekonomični transport in manipulacijo, vključno s sodobnimi rešitvami in varnimi pogoji skladiščenja materiala in opreme, ureditve ustreznih delavnic in šivalnic ter pisarniških prostorov za nemoteno delovanje SNG Drama Ljubljana v skladu s pristojnostmi. Objekt bo zaradi narave energetske varčne izgradnje obratoval z nizkimi stroški, kar vsekakor doprinese k ugodnemu letnemu poslovanju.

Predmetna investicija bo prispevala tudi k družbenemu in gospodarskemu razvoju, ki se bo kazal v multiplikatorskem učinku. Preko multiplikatorskega učinka bo projekt imel učinke na lokalno gospodarstvo in okoliško prebivalstvo. Prispevek kulturnega sektorja k narodnogospodarski proizvodnji vključuje tako neposredne kot tudi posredne ekonomske učinke. Neposredni učinki so učinki v samem kulturnem sektorju, posredni učinki pa so učinki v drugih sektorjih narodnega gospodarstva. Omenjeni učinek multiplikacije izhaja iz sprožitve dodatnega povpraševanja najprej po materialu, delavcih, energiji, opremi itd, vsako od teh področjih pa pozitiven učinek prenaša naprej do novih gospodarskih celic. Pri tem je težko oceniti, kolik delež tega učinka se izkaže po posameznih področjih - npr. nova delovna mesta, več pobranih davkov in prispevkov itd.

Na osnovi zgoraj navedenega se predmetna investicija izkazuje za ekonomsko upravičeno investicijo, kar bodo prikazali tudi izračuni, ki bodo skladno z določili Uredbe glede na mejno vrednost investicije predstavljeni v okviru predinvesticijske zasnove in investicijskega programa, potem ko bo dokument identifikacije investicijskega projekta potrjen.

7 UGOTOVITEV SMISELNOSTI IN MOŽNOSTI NADALJNJE PRIPRAVE INVESTICIJSKE, PROJEKTNE IN DRUGE DOKUMENTACIJE

Iz dokumenta identifikacije investicijskega projekta sta po določilih Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS št. 60/06, 54/10 in 27/16) razvidna namen in upravičenost investicije.

Skladno s 4. členom zgoraj navedene Uredbe je za investicijske projekte, ki presegajo vrednosti 2.500.000,00 EUR, potrebno pripraviti:

- Dokument identifikacije investicijskega projekta,
- Predinvesticijsko zasnovo,
- Investicijski program.

Glede na predvidene usmeritve in vsebino, ki je podana v DIIP-u, je vsekakor smiselno, da se nadaljuje z aktivnostmi na projektu, ki so predstavljeni v tabeli 10.